72STE JAARGANG No. 9378 ZATERDAG 30 JULI 1955

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Hoofdredacteur: A. G. Jansen
Uitgave: N.V. Paulusdrukkerij, Willemstad, Curaçao
Kantoor: Conscientiesteeg 27-29. Telefoon: Redactie 23858. Advertenties 23550. Abonnementen en Bezorging 24399. Abonnementsprijs: Benedenwinden, Bovenwinden, Suriname ƒ 2.50. Buitenland ƒ 3.— per maand (bij vooruitbetaling)

Het arbeidsgeschil bij de Mijn Maatschappij

Arbeiders wijzen zeven vertrouwensmannen aan

Circulaire-actie leverde geen reacties op

Willemstad. — De eerste fase der onderhandelingen met de arbeiders van de Curacaose Mijn Maatschappij zijn thans afgesloten en de arbeidsbemiddelaar, Cecile Delvalle, die met bekwame spoed het contact met de werknemers en directie van genoemde maatschappij heeft opgenomen, is ten aanzien van het bereiken van definitieve resultaten niet pessimistisch.

De heer Delvalle heeft, toen hij door de Regering werd verzocht terzake in het geschil te bemiddelen, zich terecht op het standpunt gesteld, dat rechtstreekse onderhandelingen met de United Miners Union of Curaçao, die geen rechtspersoonlijkheid bezit, geen enkel nut heeft.

Te dien einde heeft de heer Delvalle contact opgenomen met een groep van 25 werknemers — allen ondertekenaars van de brief, waarover wij reeds eerder berichtten — teneinde van hen te vernemen waar de schoen wringt.

Bedoelde 25 werknemers hebben daarop 7 vertrouwensmannen aangewezen om voor hen als gevolmachtigd onderhandelaar te kunnen optreden, bijzondere vermelding verdient evenwel het feit, dat 3 personen daarvan bestuursleden zijn van de United Miners Union of Curaçao.

Om een duidelijk beeld te krijgen in hoeverre bedoelde 7 vertrouwensmannen ook zouden kunnen optreden namens het overige uit ruim 500 man bestaand personeel, van de Curaçaose Mijn Maatschappij, kan worden medegedeeld, dat bereids onder het personeel circulaires werden verspreid, welke de mogelijkheid openden om contact op te nemen met de arbeidsbemiddelaar.

Als resultaat van deze circulaire-actie kan worden medegedeeld, dat niet één reactie hierop is binnengekomen, zodat de veronderstelling gewettigd is, dat de gehele arbeidersgemeenschap van de Curaçaose Mijn Maatschappij zijn vertrouwen stelt in bedoelde 7 onderhandelaars en wellicht ook in de vakbond.

Raul Iriarte Maandag op Curaçao

Wilemstad. — Het bekende Tipico Argentino van Raul Iriarte (bekend om de prachtige tango's) zal Maandag a.s. uit Aruba op Curaçao arriveren.

Raul Iriarte gaat in verschillende plaatsen op Curaçao optreden. Waarschijnlijk gebeurt dit samen met een band van Curaçao, zodat een dubbel programma wordt geboden.

Met belangstelling zien wij het eerste optreden van Raul Iriarte in West End, Maandagavond, tegemoet.

Wim Stokla, de sympathieke programmaleider van de Curom, gaat vandaag de dienst verlaten. Hij vertrekt begin Augustus voorgoed naar Nederland. Vanavond neemt hij in een speciale uitzending van de Curom, de omroep waaraan hij zo vele jaren zijn beste krachten gewijd heeft, afscheid van zijn medewerkers en medewerksters en van alle luisteraars. Op de foto: de heer Stokla voor de microfoon in de studio. Op de achtergrond links: de omroepsters mevrouw Forshaw en (rechts) mevrouw 't Hart.

Amerika gaat „satellieten" het luchtruim insturen

Iedere anderhalf uur een keer rond de aarde!

Washington. — President Eisenhower heeft gisteren zijn goedkeuring gehecht aan de plannen om kleine, onbemande satellieten in het luchtruim te vestigen, die om de aarden zullen cirkelen. Deze mededeling werd op een druk bezochte persconferentie gedaan door de perschef van Eisenhower, James Hagerty.

Het plan om satellieten om de aarde te laten draaien, hetgeen de Amerikaanse bijdrage aan het internationale geophysische jaar van Juli 1957 tot December 1958 zal vormen, kreeg gestalte, toen in Maart dit jaar het Amerikaanse raketgenootschap tot de conclusie kwam, dat het technisch mogelijk was dergelijke satellieten te vervaardigen. De eerste satelliet, die de dampkring zal verlaten, zal een doorsnee van een halve meter krijgen en ongeveer 50 kilo wegen. Het object zal uit drie delen bestaan. Het eerste deel zal op een hoogte van 20 tot 22 km. afvallen. Het tweede deel, waarin de satelliet zelf zit gesloten, brengt deze tot een hoogte van ongeveer 300 km., waarna het buitenste deel eveneens afvalt en de satelliet vrij komt. De kunstmaan — dan practisch vrij van de aantrekkingskracht van de aarde — zal op een hoogte van 3 tot 5 honderd km. rond de aarde blijven cirkelen. Daar de satelliet ook op deze hoogte nog enige wrijving ontmoet en op de duur toch nog onderhevig zal zijn aan de aantrekkingskracht, zal de snelheid na een aantal dagen of mogelijk weken verminderen. De kunstmaan zal dan vallen, doch niet op de aarde terugkomen, daar de toenemende wrijving van de satelliet lang vóór die tijd uit elkaar zal doen spatten. Van welk materiaal de eerste satelliet is vervaardigd, is thans nog niet bekend. Wel is het zo goed als zeker, dat hij door atoomkracht zal worden aangedreven.

In Wall Street veroorzaakte de bekendmaking van het Witte Huis een korte avance voor aandelen van ondernemingen, die zich met atoomenergie bezig houden. General Dynamic, die twee door atoomkracht voortgedreven duikboten heeft gebouwd, ging vijf punten omhoog. Later liepen de prijzen echter terug, toen het besef baan brak, dat de satellieten klein en betrekkelijk goedkoop zouden zijn.

Staatssecretaris Moorman op Curaçao

Willemstad. Dezer dagen is op Curaçao — per tanker — gearriveerd de Staatssecretaris van Marine H. C. W. Moorman. Hij werd verwelkomd door de Gouverneur en echtgenote en dr ir H. ter Meulen directeur van de CPIM-CSM.

Suffisantdorp organiseert aantrekkelijk Vacantieplan

Suffisantdorp. — Evenals het vorige jaar organiseert de Dorpsstaf voor de jeugd van de CPIM- en CSM-werknemers een „Vacantieplan", dat dit jaar groter van opzet is. Vanzelfsprekend is het voor Paps Reitsma, die de geestelijke vader is van dit plan, en Oompie Mason, die de algemene practische leiding heeft, geen gemakkelijke taak om het gehele plan tot in de nopjes te organiseren. Ook werken aan de organisatie mede enkele vrijwilligers onder de oudere jeugd.

In het „Jeugdcentrum" is het een drukte van jewelste, kinderen gaan en komen, die zich laten inschrijven in het plan om met het een of andere te kunnen meedoen. Een kleine burgerlijke stand is in het leven geroepen, de kinderen worden er geregistreerd naar de leeftijd, in groepen verdeeld en gerangschikt naar de verschillende takken van bezigheden. Dat deze administratie een heel karwei is, is wel te raden, doch wanneer het plan eenmaal aan het rollen is en tot een goed einde is gebracht, dan loont al het voorbereidend werk en de algehele organisatie de moeite ruimschoots.

Iets over het plan

Als wij mogen verklappen wat het plan allemaal inhoudt, dan kunnen wij het volgende vertellen:

Verschillende outdoor-games staan op het programma, o.a. baseball, softball, voetbal, basketball, volleyball, korfbal, vliegerwedstrijden, athletiek, uitstapjes voor de oudere kinderen, enz. Verder nog: filmvoorstellingen en mogelijk een goochelvoorstelling van Houdini. Verder vermeldt het programma een tentoonstelling van door de jeugd zelf gemaakte voorwerpen en tot slot...... een grandioze pic-nic met nassi goreng en andere lekkernijtjes.

Verder kunnen wij mededelen, dat het hoofdkwartier van dit „Vacantieplan" in het Suffisantdorp is ondergebracht.

Ministeriele mededeling

Willemstad. - Wanneer een Minister met het volle gewicht van zijn autoriteit tijdens de debatten van de behandeling van de begroting 1955 mededeelt, dat beslist b i n n e n een week de benoeming van een Inspecteur van Onderwijs kan worden verwacht, dan is dat een ministeriële mededeling, welke gedekt wordt door het gezag van de bewindsman.

Wanneer nà het verstrijken van bedoelde termijn de Minister mededeelt, dat hij bedoeld heeft, dat de benoeming na een week gedaan zal worden, dan houdt dat in, dat de eerste mededeling in de Staten niet juist geformuleerd is geweest.

Maar wanneer wij van de Secretaris van de Raad van Ministers vernemen, dat de benoemingskwestie tijdens de gebruikelijke vergadering van de Raad van Ministers gisteren onderwerp van uitputtende besprekingen is geweest en dat nog steeds geen beslissing is genomen, dan kunnen wij hieruit twee feiten concluderen:

De eerste is, dat de Minister — vooral niet voor het forum van critische statenleden — zich moet laten verleiden tot het doen van mededelingen die hij bepaaldelijk later niet waar kan maken.

De tweede is, dat de benoeming van genoemde functionaris een zeer zware bevalling dreigt te worden.

Oudminister Karner ontvangt versierselen

Willemstad. — Z. Exc. de Gouverneur heeft in aanwezigheid van de voorzitter van de Ministerraad de oud minister van Economische Zaken en Welvaartszorg de heer F.H.M. Karner ontvangen teneinde hem het Ridderkruis in de Orde van Oranje Nassau te overhandigen welke Koninklijke Onderscheiding de heer Karner in April j.l. werd toegekend. De Gouverneur memoreerde de vele verdiensten van de heer Karner en in het bijzonder roemde de Gouverneur de wijze waarop de heer Karner steeds nog tijd vond aan de belangen van het algemeen welzijn te arbeiden. De plechtigheid werd besloten met een ongedwongen samenzijn. De korte plechtigheid werd bijgewoond door mevrouw Karner en haar dochter, alsmede door de heer Alfred Senior.

Willemstad. — Op Zaterdagavond as. wordt in de Marinierskazerne Suffisant, in de recreatiezaal, een dansavond gegeven. Deze avond zal een bijzonder „Stille Zuidzee-karakter" dragen. De muziek wordt verzorgd door de band van de Marinierskapel Suffisant. Allen zijn hartelijk welkom.

De heer de Koning, T.D. der KLM, kreeg gistermiddag tijdens zijn afscheidspartij in de Club „De West" van de heer I. A. Aler Jr. een prachtig schilderij cadeau, dat het strand van Nieuwpoort voorstelt. Aan deze baai heeft de vertrekkende heel wat uurtjes doorgebracht.

Een afscheid in KLM-Club „DE WEST"

Kranenburg en De Koning gaan KLM op „Dushi Corsow" verlaten

Hartelijke woorden en de beste wensen

Dr Albert Plesman Luchthaven. — Een afscheid valt altijd zwaar, vooral als men meer dan enkele jaren in een bedrijf heeft gewerkt en daar verschillende evoluties heeft meegemaakt. Dit bemerkten gistermiddag ook de heren Kranenburg, Chef Radio en de heer De Koning, T.D., die beiden in de Club „De West" afscheid namen van collega's, vrienden en kennissen. Want deze tot de oude getrouwen behorende KLM-ers vertrekken zeer binnenkort naar Nederland en zullen op Schiphol een nieuwe werkkring vinden. De heer Kranenburg heeft ruim tien jaar op Curaçao gewerkt, waar hij vooral een groot aandeel heeft gehad in de omschakeling van telegrafie naar radio-telefonie. En dat hij zich vele vrienden heeft gemaakt gedurende de laatste jaren, bleek gistermiddag wel duidelijk in „De West", waar velen waren gekomen om hun chef, vriend en collega vaarwel te zeggen. Dit was ook het geval met de heer De Koning, Ook deze heeft in het Technisch Bedrijf vele vrienden gemaakt, die hem zijn gaan waarderen.

De heer Van der Hoevel nam gistermiddag als eerste spreker het woord in zijn functie van waarnemend hoofd T.D. De heer B. Lughten, hoofd T.D., was niet aanwezig, want hij is met verlof. De heer Van der Höevel kon niet veel over de vertrekkenden zeggen, aangezien hij nog maar kort hier is. Daarom wilde hij gaarne de heer I. A. Aler (zoon van de President van de K.L.M.) inleiden, die meer kan vertellen.

De heer Aler merkte op, dat ook hij zich met zijn woorden zou beperken en wilde overgaan tot het uitreiken van de geschenken, die hij de vertrekkende KLM-ers wilde meegeven. Echter bedankte hij de heer De Koning voor de enorme steun, die hij is geweest toen de heer Aler pas hier was. De heer De Koning heeft spreker ingewijd in het vak. Want, zo beoogde spreker, het is heel wat anders in de West te werken dan bijvoorbeeld in de Oost. De omstandigheden zijn hier heel anders.

Tot de heer Kranenburg zeide de heer Aler, dat hun paden zich niet veel hebben gekruist, slechts bij het proefvliegen waren zij samen. Spreker memoreerde enkele proeftochtjes, die zij hebben gedaan en waarbij zij Curaçao eens goed van boven hebben bekeken, welke opmerking een glimlach op het gezicht van de heer Kranenburg ontlokte.

De heer Kranenburg en zijn echtgenote ontvingen vervolgens een aandenken. De heer De Koning kreeg een prachtig schilderij van Nieuwpoort aangeboden, de baai waar hij zovele uurtjes heeft doorgebracht.

De heer W. J. van Aarem, chef communications, nam vervolgens plaats achter de microfoon en sprak eveneens zeer waarderende woorden aan het adres van de heer Kranenburg. Spreker memoreerde de moeilijkheden, die moesten worden overwonnen bij de omschakeling van telegrafie naar radio-telefonie. De technische voorbereidingen zijn zeer zwaar geweest. Ook voor het prima onderhoud van de apparaten had de heer Van Aarem niets dan lof. De heer Van Aarem dankte de vertrekkende heer Kranenburg voor hetgeen hij hier voor de maatschappij heeft gedaan en zeide er van overtuigd te zijn, dat de vertrekkende radioman met de ervaring, opgedaan op Curaçao, in Nederland zeker succes zal hebben.

De heer E. D. Govaars, chef Vliegbedrijf, sprak ook zijn waardering uit over het werk van beide vertrekkenden. Hij zeide, dat hij altijd prettig heeft mogen werken met de T.D., welke dienst een geweldige indruk op hem maakte, toen hij er mee kennis maakte. Men heeft vaak wat te slikken gehad van beide kanten, maar toch was het een prettige tijd." Zo had de heer De Koning bijvoorbeeld nooit Convairs, als men er om vroeg", merkte de heer Govaars nog schertsend op.

Kapitein Van der Werff, in zijn hoedanigheid van voorzitter van de Federatie Vliegend Personeel, richtte zich eveneens tot de beide heren en wenste hen veel succes in Nederland.

De heer R. van Haaren, Directeur Landsradiodienst, kwam nu naar voren en sprak in laatstgenoemde functie, als oud-KLM-er en in zijn hoedanigheid van lid van de Luchtvaartexamencommissie. De heer Van Haaren richtte zich voornamelijk tot de scheidende chef van de Radio-afdeling, omdat hij deze reeds 25 jaar kent. Want toen de heer Van Haaren de hangar op Schiphol binnenstapte, was de heer Kranenburg al daar. En tien jaar geleden volgde hij de heer Van Haaren naar de West. Het was dus begrijpelijk, dat spreker het niet laten kon om enkele oude herinneringen op te halen.

Ook de heer De Koning werd in de toespraak van de directeur van de Landsradiodienst betrokken en kreeg de beste wensen mede.

De heer Kranenburg bedankte alle sprekers en verweerde zich tegen alle loftuitingen door te zeggen, dat niet hij, maar zijn personeel deze toekomen. Want deze mensen hebben het werk gedaan.

Met de hoop, dat het W.I.B. van de KLM niet meer zal inkrimpen, doch weer gaat floreren en uitbreiden, gaf de heer Kranenburg het woord aan de heer De Koning.

Deze sprak een kort dankwoord en verzekerde, dat hij, als hij het schilderij in zijn huiskamer heeft opgehangen, er vaak naar zal kijken en aan „dushi Corsow" zal denken.

De aanwezigen werden hierna uitgenodigd een koele dronk te gebruiken. Tot laat bleef men gezellig bijeen. De heren De Koning en Kranenburg wensen wij veel succes in Nederland.

De heer I. A. Aler Jr. overhandigt hier een aandenken van de KLM-Technische Dienst aan de heer Kranenburg, Chef Radio-Afdeling, die deze dagen naar Nederland vertrekt. Het afscheid van de sympathieke heer Kranenburg vond gistermiddag in de Club „De West" plaats. Zittend de heer Van der Hoevel, wnd. Hoofd Technisch Bedrijf.

Lampe in Nederland door Debrot en van Weel verwelkomd

Rotterdam. - Hedenmorgen kwam met de „Nieuw Amsterdam" uit New York de nieuw benoemde Antilliaanse gevolmachtigde minister, de heer Lampe, in Rotterdam aan. Hij had in zijn gezelschap de heer Yrausquin en echtgenote, een neef van de Statenvoorzitter, die in Nederland een opleiding gaat volgen op de luchtvaartschool. De heer Lampe werd verwelkomd door mr N. Debrot, de chef directie West-Indië van Minvor, de heer Jonkers, en de voormalige griffier van de Staten der Antillen, de heer Van Weel.

Centrale van Kapiteins en Officieren niet op vakbondvergadering

Willemstad. — Bij nadere informatie is ons gebleken dat de ons van vakbondzijde verstrekte mededeling, dat een vertegenwoordiger van de Centrale van Kapiteins en Officieren ter Koopvaardij de vergadering in Monte Carmelo Square Garden a.s. Dinsdag zal bijwonen, en daar het woord voeren, onjuist is.

★ ★ ★ Organisatie der arbeiders

Zowel te Aruba als te Curaçao zijn de werknemers bij de op deze eilanden gevestigde bedrijven bijeengeroepen voor een vergadering, waarop een aantal buitenlandse vakbondleiders aanwezig zal zijn. De aankondiging vermeldt, dat verwacht worden: de president en de secretaris-general van de International Petroleum Workers Federation, de heren B. J. Schaefer en Loyd A. Haskins, beiden uit de Verenigde Staten; de heer David Sternback, vertegenwoordiger van het Congress of Industrial Organization, uit Puerto Rico; de heer Arturo A. Jauregui, assistent-secretaris general van de Organizacion Regional Interamericana de Trabajadores, uit Mexico; de heer Luiz Alfonso Perdomo, Vice-president van de Union of Petroleum Workers van Colombia, uit Colombia; en de heer Federico R. Colmenares, vice-president van de Union de Estibadores y Servicio Portuarios, uit Venezuela. Een vertegenwoordiger van de Centrale van Kapiteins en Officieren ter Koopvaardij stond eveneens aangekondigd. Doch deze zal niet ter vergadering verschijnen.

Wij achten het feit van dergelijke vergaderingen in de Nederl. Antillen belangrijk genoeg, om er speciale aandacht aan te besteden en na te gaan welke overwegingen tot deze pogingen om de werknemers te organiseren, geleid hebben.

Het is in een democratisch geregeerd land het recht van iedere burger, zich in een bona fide organisatie met zijn medeburgers te verenigen, ten einde met vereende kracht een verbetering van zijn maatschappelijke positie te bewerkstelligen. De mens is als sociaal wezen van nature tot samenwerken en samenstrijden met zijn medemens geroepen. En het is dus te verstaan, dat hij a fortiori zich met zijn medeburger zal verenigen wanneer zijn streven er op gericht is een verbetering te brengen in zijn materiele positie. Die materiële positie wordt bepaald door de plaats, die hij inneemt in het bedrijf of de onderneming waar hij werkzaam is en waaraan hij zijn beste krachten geeft, alsmede door de wijze waarop zijn arbeid in dienst van deze onderneming wordt gewaardeerd en gehonoreerd.

Wanneer op de beide voornaamste eilanden der N.A. dus pogingen in het werk gesteld worden de positie der werknemers — speciaal in de olie-industrieën — door een georganiseerde actie van een arbeidersbond te verbeteren, dan is daar op het eerste gezicht niets op tegen en alles voor. De moderne maatschappelijke ontwikkelingen en speciaal de verhoudingen tussen werkgever en werknemer zoals deze in de groot-industrie zijn gegroeid, dwingen het individu eenvoudig tot een vorm van organisatie, omdat hij anders als eenling in de massa verloren dreigt te gaan, en dus zo nodig niet met kracht voor zijn rechtvaardige eisen kan opkomen.

Wanneer wij nu echter de pogingen, die op Aruba en Curaçao in het werk gesteld worden om door het oprichten van sterke vakbonden de arbeiders tot een hechte eenheid te verenigen, onder de loupe nemen, dan doen wij een merkwaardige ontdekking. Wij zien namelijk, dat alle aangekondigde aanwezige autoriteiten voor deze groots opgezette bijeenkomst buitenlanders zijn. Er bevinden zich namelijk twee Amerikanen onder, een Portorikijn, een Mexicaan, een Colombiaan en een Venezolaan. En naar wij vernomen hebben, was het de bedoeling, dat deze heren het woord zouden voeren ook. Dit gaat nu niet door, omdat zij daarvoor geen toestemming krijgen. Maar dat doet niets af aan de oorspronkelijke opzet.

En dan stelt men zich vanzelf de vraag wat al die buitenlanders doen op een bijeenkomst, waarop — naar men voorgeeft — binnenlandse belangen behartigd zullen worden? Waren er op Aruba en Curaçao niet voldoende mensen te vinden, die in staat waren op verstaanbare en overtuigende wijze uiteen te zetten, waarom zij een organisatie van Antilliaanse arbeiders nodig achten?

Men zou tot deze conclusie moeten komen, ware het niet dat de gevolgtrekking meer voor de hand ligt, dat waar buitenlandse vakbondleiders het hoofdaccent vormen van deze bijeenkomsten, de belangen waarvoor deze vreemdelingen opkomen, dan ook wel in het buitenland zullen liggen. Namelijk in die landen, waar de respectieve heren hun arbeidsorganisaties leiden, en waarvoor het van groot belang is, dat zij Curaçao en Aruba voor hun wagentje kunnen spannen wanneer zij dit in verband met hun enige belangen nodig achten.

Trouwens, wanneer de belangen op Curaçao en Aruba lagen, waarom ontstond het initiatief tot oprichting van een vakbond welke die belangen moet behartigen, dan niet op deze eilanden zelf en waarom moesten vreemdelingen zich daar mee bemoeien? Is het niet veel meer voor de hand liggend, dat arbeiders die ontevreden zijn over hun positie bij een bepaald bedrijf, zelf de hand uit de mouw steken en door eigen organisatie trachten hun eisen ingewilligd te krijgen?

Doch afgezien daarvan: welke zijn de eisen van de Antilliaanse industrie-arbeiders? Worden zij onderbe-

(Vervolg naar kolom 6)

(Vervolg van 7e kolom)

taald. Ontvangen zij geen loon naar prestatie en kunnen zij van dit loon niet in hun levensonderhoud voorzien? Hebben zij met recht klagen over hun sociale voorzieningen, is hun medische verzorging slecht, zijn de veiligheidsmaatregelen onvoldoende, wordt er een handje gelicht met hun verlofregeling? Als dit zo was, dan moest men daar toch reeds eerder over gehoord hebben! En dan moest dit toch reeds eerder voor de arbeider op deze eilanden reden zijn geweest om daarin door eigen organisatie te voorzien.

Wij kunnen ons dan ook niet aan de indruk onttrekken, dat heel deze actie weinig of niets met de belangen der Curaçaose en Arubaanse arbeiders te maken heeft, doch des te meer met die der buitenlandse vakbonden, die onze eilanden als een begeerlijk vaccuum zien in hun wereldwijde arbeidersorganisatie. En om die reden kunnen wij er vooralsnog niet enthousiast over zijn, dat onze Antilliaanse arbeiders onder deze voor hen gevaarlijke omstandigheden van het zeer democratische recht tot vereniging gebruik maken.

Uit de Algemene Beschouwingen

Middelen niet voldoende om Lands- en eilandsuitgaven te dekken

Begroting sluitend door verhoogde bijdragen van Aruba en Curacao

De Regering zal voorrang verlenen aan een herziening van de bepalingen inzake de financiële verhoding tussen het Land en de eilandgebieden, niet alleen omdat aan een betere regeling van deze verhouding dringend behoefte bestaat, doch ook omdat de Regering van oordeel is, dat het voor een vruchtdragend overleg inzake de bijdrage in de kosten van de defensie van de Antillen nodig is een beter inzicht te verkrijgen in de financiële draagkracht van het land, aldus de Algemene Beschouwingen op de Landsbegroting 1956.

Het onderzoek naar de wenselijkheid van andere wijzigingen in de Eilandenregeling zal met kracht worden voortgezet. Bij Landsbesluit van de 9e Juni 1955 nr 2 is de Regering overgegaan tot de instelling van Departementen van algemeen bestuur.

Een ontwerp-landsverordening tot regeling van de verantwoordelijkheid van de Ministers zal in de loop van het huidige zittingsjaar der Staten worden ingediend.

De financieel-economische positie van de Nederlandse Antillen, welke bij de aanbieding van de Landsbegroting voor het dienstjaar 1955 redelijk kon worden genoemd, is, in haar totaliteit bezien, vrijwel ongewijzigd gebleven. De aandacht dient er evenwel op te worden gevestigd, dat de inkomsten uit de het Land aangewezen bronnen een dalende lijn vertonen. In het bijzonder met de invoerrechten is dit het geval. De aan de eilandgebieden toegewezen middelen vertonen daartegenover als gevolg van de werking van artikel 12A van de Landsverordening op de Winstbelasting 1940 een stijging, welke de gezamenlijke inkomsten van Land en eilandgebieden op het voor 1955 verwachte peil zullen handhaven.

Middelen onvoldoende

Is er gezien het voorgaande en mede gelet op de bevredigende deviezen-situatie en de sterke positie van de Curaçaosche Bank enerzijds geen reden tot ongerustheid, anderzijds meent de Regering er echter de aandacht voor te moeten vragen, dat de huidige beschikbare middelen niet meer voldoende zullen zijn om de Lands- en de eilandsuitgaven te bestrijden.

Zoals uit de slotbeschouwingen van deze Memorie van toelichting moge blijken zal, ondanks het reeds ingevoerde zegelrecht op de loten van de Landsloterij en ondanks het feit, dat in de raming der middelen voor 1956 reeds rekening is gehouden met de voorgenomen indiening van een nieuwe landsverordening op de I.U. en D. met een op inkomstenvermeerdering ingesteld tarief, de begroting slechts kunnen sluiten door van de eilandgebieden Aruba en Curaçao een belangrijke bijdrage ex artikel 90 van de Eilandenregeling te vorderen.

Het moge, gelet op het voorgaande eens te meer duidelijk zijn, dat het onmogelijk moet worden geacht de huidige regelen inzake de financiële verhouding tussen het Land en de eilandgebieden te handhaven, al dient hierbij al dadelijk te worden aangetekend, dat herziening van de desbetreffende bepalingen alle financiële problemen niet zonder nadere maatregelen zal kunnen oplossen.

De Regering beijvert zich de indiening van enkele reeds vroeger aangekondigde, op verbreding van de welvaartsbasis van de Nederlandse Antillen gerichte ontwerpen van landsverordeningen — waaronder bijzonderlijk een tot het creëren van fiscale faciliteiten voor internationale octrooi-exploitatie-maatschappijen — te bespoedigen.

Vrije zones

De ontwerp-landsverordening nopens de instelling van vrije zônes in de Nederlandse Antillen verkeert in een eindstadium van voorbereiding.

Aan de wetgeving inzake zetelverplaatsingen uit landen buiten het Koninkrijk wordt de laatste hand gelegd. De Regering vertrouwt een desbetreffende ontwerp-landsverordening nog voor het einde van dit jaar, bij de Staten te kunnen indienen.

Materieel Ambtenarenrecht

Te dezer plaatse moge de Regering er melding van maken, dat thans de laatste hand wordt gelegd aan de ontwerp-landsverordening tot regeling van het materiële ambtenarenrecht. Het desbetreffende ontwerp kunnen de Staten zeer binnenkort tegemoet zien. Voorts kan worden medegedeeld, dat maatregelen zijn genomen om tot bespoediging van de reeds gedurende geruime tijd nodig geoordeelde gedeeltelijke incorporatie van de duurtetoeslag 1942 in de pensioengrondslagen en tot herziening van de vigerende reglementen voor verlof, overtocht en wachtgeld te geraken.

Nieuwbouw Fort Amsterdam

De nieuwbouw in het Fort Amsterdam ten behoeve van de Landssecretaris is thans in volle gang. Met de verbouwing van het zg. oude Secretariegebouw t.b.v. de Regering zal binnenkort een aanvang worden gemaakt. Aangezien nog niet voldoende kon worden overzien, wanneer met de nieuwe kantoren gereed zou worden gekomen, vond opneming van de formatie voor deze kantoren in de begroting nog niet plaats. Zodra omtrent bedoeld tijdstip betrouwbare gegevens ter beschikking komen, zullen terzake de nodige voorstellen worden gedaan.

Cepim mutaties

Emmastad. — **Aangekomen van Nederland:** B. C. v.d. Groep, B. Staal, H. Hogenbirk, M. Mijnsbergen, W. van Veen, G. L. van Mourik, G. W. F. Kreffer, H. H. McCabe, G. L. Udo, H. Slob, A. C. Weide, H. van Dongen, L. de Man en D. S. Leeflang.

Van Trinidad: H. L. J. St Aimee.

Van Paramaribo: F. E. Pufflijk en E. M. A. Bleau.

Vertrokken naar Nederland: J. G. H. Grummels, T. Bruin, D. Gooris, J. Kanbier, W. F. de Boer, A. A. J. Janse, J. Ras, F. H. van Kuik, L. Prins, J. Kapaan, H. J. de Koff, M. Groen, J. M. van Engelenburg en W. de Beer.

Naar Costa Rica: E. R. Welhous.

Inbraak

Willemstad. — In een kantoor gelegen aan de Pietermaaiweg werd in de nacht van Donderdag op Vrijdag ingebroken. De bureaux werden doorzocht en een safe inhoudende f 250,— meegenomen.

Jaap Kruining gaat naar Nederland

Willemstad. — Een bekend figuur van onze luchthaven gaat zeer waarschijnlijk op 4 Augustus as. naar Nederland. Het is de startmeester Jaap Kruining, die na een verblijf van 18 jaar op Curaçao naar Nederland gaat repatriëren. In 1938 stapte de alom bekende Jaap Kruining aan wal op Curacao als monteur bij de K.L.M. In 1945 solliciteerde hij als startmeester en werd in deze functie overgeplaatst. Jarenlang heeft Kruining de toestellen van de K.L.M. binnen geloodst en een plaatsje op het platform gegeven, evenals de toestellen laten vertrekken.

En vaak is zijn naam in de dagbladen verschenen als er weer een bijzondere vlucht gemaakt werd en bevatte het verslag de regels: „Startmeester Jaap Kruining gaf het sein van vertrek en de statige vogel rolde langzaam naar de startbaan".

Wij hebben gedurende de laatste jaren onze Jaap leren kennen als een man voor wie niets te veel is en die graag iets over heeft voor een ander.

Wij wensen Jaap Kruining het beste toe in Nederland en hopen, dat, als wij met verlof in Nederland komen, hij degene mag zijn, die het toestel, waarmede wij zullen reizen, een plaatsje op het platform zal geven. Het weerzien in Nederland zal zeker hartelijk zijn.

Het werk van Jaap Kruining zal worden overgenomen door het Technisch Bedrijf. De startdienst zal worden opgeheven.

„Amigoe"-Verkeers-rubriek

Bij stoppen of wegrijden moet men vooral tijdig waarschuwen

Bestuurders mogen op de openbare weg slechts op zodanige wijze STOPPEN en WEGRIJDEN, dat het overig verkeer niet gehinderd wordt.

Elke bestuurder, die van plan is om te stoppen of om plotseling snelheid te verminderen, moet zijn voornemen TIJDIG en OP DUIDELIJK ZICHTBARE WIJZE kenbaar maken aan het verkeer, dat zich achter hem bevindt.

Ook bij snelheid verminderen is het geven van tekens noodzakelijk

Zeer veel aanrijdingen vinden plaats doordat tegen deze verkeersregel op grote schaal wordt gezondigd.

Een scherp oplettende bestuurder zal niet vaak genoodzaakt zijn plotseling uit alle macht te remmen. Hij ziet een onveilige situatie meestal reeds op geruime afstand voor zich en zal tijdig en geleidelijk zijn snelheid verkleinen om, als het nodig mocht zijn, op gemakkelijke wijze zijn voertuig tot stilstand te kunnen brengen zonder dat zijn remmen knarsen en zijn banden op het wegdek gieren. De achter hem rijdende bestuurders zijn dan ook in staat om op tijd hetzelfde te doen. Natuurlijk is dit niet mogelijk wanneer bijvoorbeeld vlak voor een rijdende auto een kind pardoes de weg oversteekt; in zo'n geval zal de automobilist trachten het plotseling dreigende ongeluk te voorkomen door uit alle macht te remmen. Als hij daarbij een achter hem rijdende automobilist hindert, hoeft hij niet bang te zijn, dat de politie hem daarvoor kwaad zal aankijken; immers de automobilist, die zo hard remt om een kind te sparen, handelt in een soort overmachtspositie (aannemende althans, dat hij zelf niet te hard en wel behoorlijk rechts op de weg reed).

Stoplichten

In dit verband is het ook duidelijk waarom ieder motorrijtuig voorzien moet zijn van één of meer stoplichten aan de achterzijde van het motorrijtuig, die zodanig zijn ingericht, dat zij automatisch gaan branden zodra de voetrem (bedrijfsrem) in werking wordt gesteld en dan achterwaarts een duidelijk zichtbaar oranje of rood licht uitstralen, welk licht automatisch wordt gedoofd zodra deze rem weer buiten werking wordt gesteld.

Echter dit waarschuwingsteken door middel van het stoplicht kan pas worden gegeven als het motorrijtuig geremd wordt. Dan is er dus geen sprake meer van een "voornemen' om te stoppen of plotseling snelheid te verminderen, maar dan wordt reeds uitvoering gegeven aan dit voornemen. Indien mogelijk moet de bestuurder in voorkomende gevallen dus reeds vóórdat hij de voetrem in werking stelt een waarschuwingsteken geven aan het achteropkomend verkeer en dat kan hij dan het beste doen door met zijn linkerarm enkele op- en neergaande bewegingen buiten de auto te maken. Bestuurders van auto's, die een rechtse besturing hebben, zullen dit teken met hun rechterarm moeten geven. Het is raadzaam, dat de bestuurders, alvorens dit teken te geven, zich in hun achteruitkijkspiegel ervan overtuigen, dat zij niet op het punt staan gepasseerd te worden door een ander voertuig. Want zo'n ander voertuig zou wel eens de uitgestoken linkerarm kunnen amputeren. Steek daarom nooit de arm helemaal gestrekt haaks uit Uw portierraam; als de arm maar duidelijk zichtbaar is vóor het achteropkomend verkeer is het voldoende.

Tijdig

Ook bij het *wegrijden* wordt het rijdende verkeer heel vaak gehinderd. Staat een bestuurder stil en wil hij weg rijden, dan zal hij zich er TIJDIG van moeten overtuigen of hij kan wegrijden, zonder ander verkeer te hinderen. De achteruitkijkspiegel kan hier zijn diensten weer bewijzen, maar.. vertrouw niet uitsluitend op die spiegel. Denk aan de z.g. "dode hoeken", die de ondoorzichtige delen van de cabine van Uw auto in Uw gezichtsveld veroorzaken. Overtuig U daarom ook door zonder hulpmiddelen met eigen ogen eerst goed de situatie te verkennen. Dikwijls wordt de fout gemaakt, dat een bestuurder, die weg wil rijden, eerst kijkt of er ander verkeer nadert en, als dat niet het geval is, dan zijn handrem losgooit, de motor start, inschakelt om vervolgens weg te rijden. Tot zijn grote verbazing wordt hij op dat moment verrast of misschien wel aangereden door een passerend voertuig. En hij had toch zo goed uitgekeken? Ja, maar niet TIJDIG. Juist voordat hij zijn voertuig in beweging zou stellen had hij NOGMAALS goed moeten kijken of hij vrijelijk kon wegrijden. Gedurende de enkele seconden, die gelegen zijn tussen het moment waarop hij zich heeft overtuigd en het moment van wegrijden is die andere auto genaderd. Let wel, een auto, die met een snelheid van 60 kilometer per uur rijdt, legt elke 6 seconden een afstand van 100 meter af!

Sommige bestuurders, die van de uiterste rechterzijde van de weg willen wegrijden, zetten hun voertuig in beweging, blijven eerst uiterst rechts rijden en kijken dan pas of zij in verband met achteropkomend verkeer veilig enigszins naar links kunnen uithalen. FOUT, absoluut FOUT, waarde lezers! EERST uitkijken en GOED uitkijken en dan pas, als de situatit volkomen veilig is, zonder dralen wegrijden.

Koopt Kinderzegels!

De verkoop van de **Kinderpostzegels** is dit jaar niet zó goed gegaan. De reden hiervan is moeilijk te gissen. De uitvoering is prachtig en wordt vooral in het buitenland zeer geprezen. De oplage is voor philatelisten wat hoog, maar voor het liefdadig doel niet groot genoeg. Zoals men wel weet, worden de postzegels verkocht in **series van 5**, voor *f* 1.— met een frankeerwaarde van 72 cent. De rest komt, met aftrek van onkosten, ten goede aan het Antilliaanse kind. De zegels worden ook **los** verkocht en zijn **geldig tot 1 Januari 1957.** Tot nu toe zijn er in de Antillen 40.000 series verkocht. De verkoopsdatum loopt tot 15 Augustus a.s. Daarna wordt de rest, dus 60.000 series, verbrand, wat toch wel erg jammer zou zijn!

Wij doen een beroep op onze lezers zich eens te beraden en dit jaar en het volgend jaar uitsluitend Kinderpostzegels te plakken, ook op de **Kerst- en Nieuwjaarswensen** (1½ cent en 7½ ct.) en die **vóór 15 Augustus a.s.** in te slaan.

Men kan zijn vrienden en kennissen met een mooie serie een groot plezier doen en men steunt er het goede doel mee!

Auto tegen lichtmast

Willemstad. — In de Penstraat had een aanrijding plaats tussen een personenauto en een lichtmast. De lichtmast had wel voorrang verleend, maar de bestuurder S. niet. Hij was n.l. in slaap gevallen en de lichtmast had voor wekker gespeeld. De schade is vrij aanzienlijk en de wagen is niet verzekerd.

K.Z.P. rapport

Willemstad. — Door de K.Z.P. werd gisteren het 13-jarig meisje E. aangehouden die ervan verdacht werd een gouden ring van haar vriendin te hebben gestolen. Zij bekende en de ring werd tussen de planten in de tuin van het hospitaal teruggevonden.

C.P.N. opent nieuw clubhuis

Willemstad. — Ter gelegenheid van het 6-jarig bestaan en tevens de opening van het nieuwe clubhuis van de S.C. Combinatie Pletterij Nederhorst is er hedenavond 20.00 uur een feestelijke bijeenkomst belegd in het nieuwe clubgebouw op het C.P.N. terrein te Koraal Specht. Er wordt een toneelstuk opgevoerd en na afloop een gezellig dansje.

Patiënt heeft er genoeg van

Willemstad. — Vannacht omstreeks 2 uur belde vanuit het St. Elizabeth Gasthuis een zuster op en vertelde dat een man in pyama uit het hospitaal was gevlucht. Omstreeks 6.20 uur werd door een bewoner van de Boerhavestraat gemeld dat er iemand in zijn badkamer was, die er niet uit wilde. Bij aankomst van de politie bleek dat het de gevluchte patiënt was. De man is niet toerekenbaar.

Aanrijding

Willemstad. — Gistermiddag had omstreeks 3 uur in de Kraayenhofstraat een aanrijding plaats tussen twee personenauto's bestuurd door de dame H.A.B. en M.I.B. De dame verleende geen voorrang en de wagens botsten tegen elkaar op. Het gevolg is diverse deukjes, schrammetjes en een gebroken koplamp.

Langs de machtige AMAZONE loert overal de dood

Tekenaar-arts dr. A. Melchior schreef boeiend verhaal over reis naar Amazonas

EN MAAKTE HEENREIS OVER NED. ANTILLEN en SURINAME

De Nederlandse arts dr. A. Melchior houdt er een merkwaardige liefhebberij op na. Gemeenlijk leidt hij het drukke, maar toch weinig enerverende leven van een vrouwenarts-met-grote-praktijk in een rustige Hollandse provinciestad. Eens in de paar jaar echter draait hij zijn spreekkamer de rug toe, pakt zijn reeds verweerde koffers en vertrekt voor een lange reis naar verre streken, waarbij zijn voorkeur uitgaat naar gebieden die zelden, of nog in het geheel niet, door touristen worden bezocht. Zo zwierf hij door het Rotsgebergte van Canada, doorkruiste hij het oerwoud en de savannah's van Centraal-Afrika, terwijl hij, ter afwisseling zou men kunnen zeggen, kort na de oorlog de eerste reis van de Nederlandse walvisvaarder „Willem Barendsz" meemaakte. Op deze drijvende traankokerij fungeerde hij als scheepsarts, en ook op zijn andere reizen verleent hij, waar dat nodig is, gaarne medische hulp. Zoals hij tijdens deze tochten, die voor hem een tegenwicht vormen voor zijn arbeid in Nederland, ook schetsen vervaardigt van al wat hij ziet en tegenkomt, schetsen, die later als illustraties dienst doen voor een reisverhaal, dat na zijn terugkeer in boekvorm pleegt te verschijnen.

Zijn laatste reis heeft dr. Melchior, via Curaçao en Paramaribo, naar het weinig bekende, broeihete Amazone-gebied gevoerd, en in een kort geleden bij de N.V. Drukkerij De Spaarnestad te Haarlem verschenen fors boekwerk: „Amazonas, hel en paradijs", vertelt hij op boeiende en vaak meeslepende wijze over zijn belevenissen op en langs de machtigste rivier ter wereld.

waar de reiziger hier en daar de paalwoningen van een primitieve nederzetting ontwaart, langs de mondingen van zijrivieren, die nog breder lijken dan de Amazone zelf en langs waterbossen, waar overal een broeiende lucht van rotting en bederf hangt.

Overal loert hier gevaar. In de zich eindeloos ver uitstrekkende oerwouden kan elke stap de dood door een slangenbeet betekenen. Mieren, malariamuggen, schorpioenen en kleine parasieten zonder tal belagen het leven van de mens, die in deze moeraswouden tracht door te dringen of bezorgen hem ziektes en ondraaglijke jeuk. Langs de oevers wachten krokodillen op hun buit en op drogere plaatsen kan men poema's en panters tegenkomen. Zelfs in het gestadig voortstromende water van de Amazone loert de dood: scholen roofzuchtige piranha's vallen alles aan wat beweegt en scheuren een volwassen man in enkele seconden in stukken.

De mensen, die temidden van al deze

Indiaans meisje van de Amazone

zoetwaterdolfijnen van de Amazone moeten de kreken en sleuven in om aan hun onbescheiden dagelijkse portie vis te komen. De halfverhongerde mensen mogen nóg zo handig zijn, hun gelukt dit niet en velen creperen van de honger.

Hulp onmogelijk

De naaste buren wonen op vele uren afstand en zij verkeren in dezelfde wanhopige omstandigheden, .. buiten staat om te helpen. De grotere centra zijn honderden, soms zelfs duizenden kilometers ver weg. Zo zij al gewaarschuwd konden worden en indien ze dan in staat zouden zijn om hulp te verlenen in deze eindeloze, ontoegankelijke woudgebieden, dan zou die hulp voor verreweg de meesten toch te laat komen. Alleen de muggen, de slangen en de mieren blijven actief als altijd en geen behoorlijk vuur houdt hen in deze hel meer op een afstand."

„Maar deze rampen, die met wisselende hevigheid de Amazone-vallei telkenjare teisteren, brengen geen vette koppen in de wereldpers en vullen geen kolommen in de kranten. De drama's spelen zich af in de schemerige bossen en op de onafzienbare vlakten van de oppermachtige rivieren. Hun watermassa's sleuren de getuigenissen van deze catastrofen mee naar zee als bundeltjes ronddwarrelende rommel in de draaikolken van het troebele water. Grote bomen met zware, soms kostbare stammen varen er meedogenloos tussendoor.

Drijvende eilanden

Hun heel of half ontbladerde kronen en de wirwar van hun wortels vernielen alles, wat hun in de weg komt. Hele eilanden met grote bomen en lokkende groene weilanden zoeken aarzelend ronddraaiend of brutaal zwierend hun weg over het grauwgele, kolkende water naar de Atlantische Oceaan, die ze nimmer zullen bereiken. Op hun weg, die duizenden kilometers lang is, zullen ze op een gegeven moment toch te pletter slaan; ze zullen uiteengescheurd worden en in gedeelten ergens op de oever van een der honderden echte eilandjes blijven hangen. Op deze wijze groeien dergelijke eilandjes tot eilanden, die door kabokels tot woonplaats worden gekozen, bij gebrek aan beter. Ze groeien door, ze worden groter en groter, ze dragen echte nederzettingen en dorpjes. Tot zo'n eiland een hindernis wordt in de stroom van de rivier, die er bij de eerste de beste „springvloed"

Kleurige impressies van Willemstad en Paramaribo

Het verblijf van dr. Melchior op de Nederlandse Antillen en in Suriname duurde slechts kort en de indrukken, die hij aan zijn oponthoud in Willemstad en Paramaribo wijdt, zijn dan ook niet veel meer dan de weergave van enkele vluchtige indrukken. Maar ook vluchtige indrukken kunnen, als de auteur, die ze neerschrijft, een geoefend waarnemer en daarenboven een bereisd man is, tot een goed geslaagde tekening leiden. Is dit bij dr. Melchior het geval? Men oordele zelf:

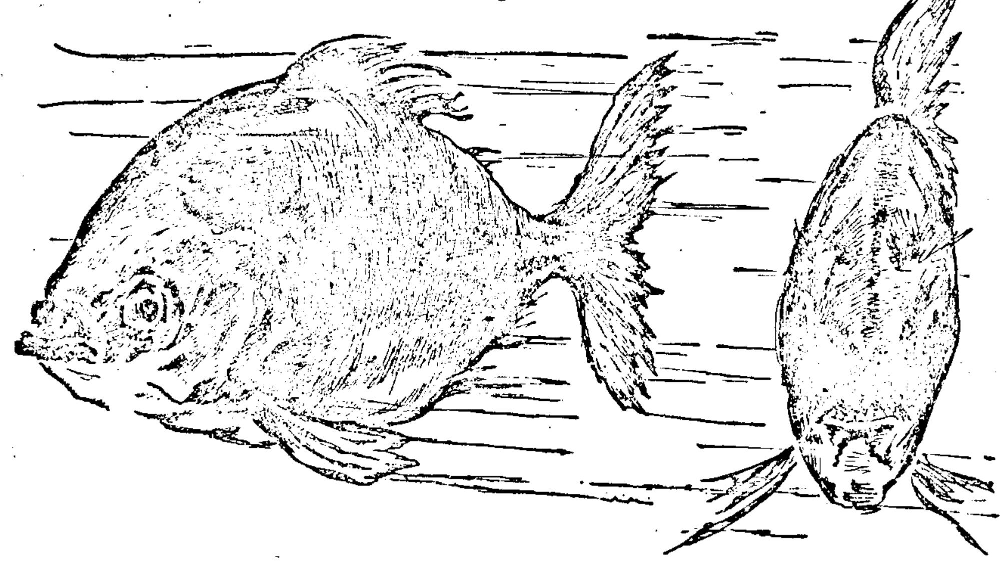
„In het Amazonegebied is Onze Lieve Heer nog niet klaar met de Schepping"
(Braziliaanse uitdrukking)

„Het is moeilijk om een aanvaardbare beschrijving van Willemstad te geven. Het is ongetwijfeld een tropenstad. Maar ze is zeker ook Spaans en meer nog Zaans! De witgekalkte huizen met hun groengeverfde luiken en hun rode pannendaken doen oer-Hollands aan. Althans op een afstand. Toen ik dichterbij was gekomen bleken de geveltoppen dikker, krulleriger en weelderiger te zijn dan onze achttiende-eeuwse bouwstijl die geeft. Er zit beslist iets van Spaanse zwier in. Niet van de grootsheid van de grandes van het oude Castilië, maar meer van de zwierige ietwat zelfvoldane pronk, die de rijke huizen van de Spaanse plattelandsstadjes zo aantrekkelijk maakt. Aan de andere kant is het toch zeker weer niet zo Spaans, dat het Hollandse cachet verloren is gegaan".

„De luiken zijn groen, maar in alle mogelijke tinten, terwijl juist ons typisch boerengroen ontbreekt. Dat alles is beslist niet Hollands. Het is er een verdraaide afspiegeling van. Het is Holland in een onverzorgde, goedkope, maar levendige, fleurige operette. Ik wil niet zeggen dat het stijve burgerlijke stadje thuis beter is. Ik wil ook niet zeggen dat het hier beter is, maar het is verschillend, letterlijk hemelsbreed verschillend, ook al loop je hier in Willemstad door de Herenstraat, door de Kuiperstraat of door de Kerkstraat".

„Doch sla nu nog eens af naar de De Ruyterkade en geniet volop van de schilderachtige aanblik van de tientallen zeilschepen die gemeerd liggen met de voorstevens tegen de wallekant, zodat de boegsprieten mannetje aan mannetje naast elkaar boven het trottoir uit steken. Elk zeilscheepje, meestal van de overkant, van de Venezolaanse kust afkomstig, is een fruit- en groentehandeltje. Lappen en zeilen zijn tussen de boegsprieten in het want gespannen als de zeilen van kramen op de kermis. Daaronder glanst een overdaad van goud van de bananen".

„U vindt er groente, uien, maniokwortels, velerlei palmvruchten, noten en apenoten tussen allerlei mij onbekende tuinbouwproducten opgestapeld, terwijl stijve boeketjes van gewone en exotische bloemen met hun verschillende tinten uit weelderige kleurenfeest tot een ongekende hoogte opvoeren".

De zo gevreesde en verachte piranha's, die elk levend wezen, dat in hun nabijheid komt, verscheuren (Tekening dr. A. Melchior).

Naar Paramaribo

Vèr onder de oppervlakte komt deze beschrijving niet, maar wel is ze kleurig en beeldend. En vergeten we niet, de auteur is nog slechts op de heenreis. Straks, in Amazonië, waar hij maandenlang, meestal als metgezel van daar op eenzame, ongezonde posten werkende missionarissen, heeft geleefd en gewerkt, zal hij dieper op vele zaken in gaan en meer van zijn eigen belevenissen vertellen. Dan komt ook de sociaal voelende arts en de grondige kenner van dieren- en plantenwereld aan het woord.

Typisch is overigens de vergelijking, die dr. Melchior in het hoofdstuk over Suriname tussen Willemstad en Paramaribo trekt:

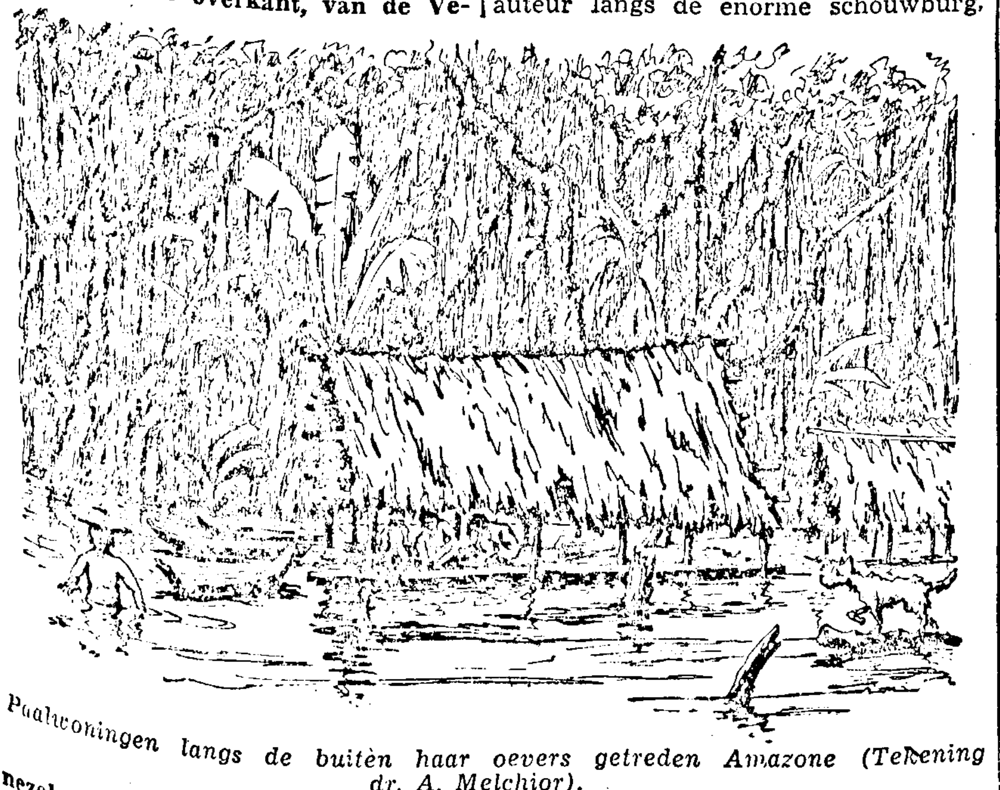
„Is Paramaribo een mooie stad?" vraagt hij zich af. En hij antwoordt:

„Neen, dat mag ik niet zeggen. Willemstad is veel schilderachtiger met zijn quasi-oudhollandse bouwstijl. Willemstad is ook veel drukker, veel levendiger. Het heeft veel meer opvallende winkels, etalages en reclames. Willemstad is in de eerste plaats internationaal; het doet rijk aan, Amerikaans, zij het dan met een Nederlands kleurtje. Paramaribo heeft bijna geen oudhollandse huizen en dié er zijn, zijn vooral deftig. Deftig is een bij uitstek Hollandse eigenschap, waar geen enkele andere taal zelfs een woord voor heeft. En toch is Paramaribo zeker geen deftige Hollandse stad. Het doet veeleer aan Kaapstad denken dan aan Delft of aan Zwolle. De huizen zijn van hout. Ze zijn grijswit geschilderd en van bloemrijke balkonnetjes voorzien over de hele frontbreedte. Die saai geverfde houten gevels met hun wat ijle balkons zijn op de keper beschouwd eerder lelijk dan mooi, maar ze geven aan de brede straten met hun hoge bomen iets rustig-gezelligs."

De schouwburg van Manáos

Van Paramaribo vliegt de reizende tekenaar-arts naar Belém aan de mond van de Amazone en vandaar naar Manáos, de hoofdstad van de Braziliaanse staat Amazonas. Hier dwaalde de auteur langs de enorme schouwburg, die in de goedkope tijd vóór de eerste wereldoorlog tien millioen dollars heeft gekost en langs tal van andere enorme, maar thans verwaarloosde openbare gebouwen, die alle neergezet werden in een tijd, toen vrijwel alle rubber, die de mensheid nodig had, uit de wouden van het Amazone-gebied kwam en Manáos de wereldmarkt van dit product was.

Dan gaat het weer verder de machtige Amazonestroom op, die haar troebel-gele water onophoudelijk voortstuwt tussen de met dichte oerwouden bedekte oevers: langs de eilanden,

Paalwoningen langs de buitèn haar oevers getreden Amazone (Tekening dr. A. Melchior).

gevaren moeten leven, zijn in vele opzichten te beklagen. Hun paalwoningen zijn uiterst primitief, tengevolge van de onvoldoende medische verzorging lijden vele Amazoniërs aan afschuwelijke kwalen, terwijl anderen het betreurenswaardige slachtoffer zijn van cocaïne-gebruik. Daar de in de wildernis uitgehakte akkertjes maar een zeer karig bestaan opleveren en dikwijls nog hoge pachten — in natura — aan vèrweg levende grond- of liever: wildernisbezitters betaald moeten worden, zijn velen permanent ondervoed.

Amazone: vriend en vijand

De machtige Amazone is hun vriend en voedster, maar vaak ook hun bitterste vijand. Daar wegen ontbreken is de stroom, met zijn talloze zij-armen, kreken, meren en poelen, de enige verkeersweg, terwijl de visrijkdom van 's werelds grootste rivier de Amazoniërs dikwijls door moeilijke tijden heen helpt.

Maar wee hen, als de Amazone, tengevolge van overvloedige regenval, buiten haar gewone oevers treedt! Dr. Melchior raakt niet uitgeput het geweld van de rivier onder dergelijke omstandigheden te beschrijven:

„De miserabele paalwoningen op de doorweekte rivieroevers worden een gemakkelijke prooi van het wilde water. Hele stukken bos worden met oever en al losgescheurd en storten in het kolkende water, zodat grote wonden, de zogenaamde bareiros, een tijdlang als verse littekens in de machtige muur van groen aan de kortelings voltrokken drama's blijven herinneren, zelfs al is er geen spoor meer over van vernielde of meegesleurde woningen. Maar nog kwetsbaarder zijn de nederzettingen diep in de schemerige ondergelopen wouden, die hoegenaamd geen bescherming meer bieden aan de halfverhongerde, zieke kabokels, die er moeten wonen. De akkertjes met maniok en maïs en de bananentuinen worden vernield. De geringe voedselvoorraden bederven. Het wild verdrinkt of vlucht voor het opdringende water naar verre, drogere streken en de vis verspreidt zich tussen de millioenen bomen en struiken der onmetelijke bossen, onbereikbaar voor de hongerende mensen. Zelfs de grote

Amazoniër met in de rivier gevangen pirarucu, een voor de mens ongevaarlijke, eetbare vis (Tekening dr. A. Melchior)

overheen spoelt, het vernielt, wegvaagt met alles en allen, die niet bijtijds kunnen vluchten. Er kraait geen haan naar en alleen de gieren genieten in stilte als hele huizen en zelfs dorpen met oever en al in de rivier storten.

De afbraak vormt dan opnieuw de bouwstof voor nieuwe eilanden stroomafwaarts, die ook weer vroeg of laat een dergelijk einde te verwachten hebben. Nooit blijft de rivier hetzelfde, noch de Amazone, noch de Solimoes, noch een van de machtige zijrivieren, waarvan er twaalf breder zijn dan de Rijn bij Lobith."

Geen wonder, dat de Amazoniërs plegen te zeggen: „In het Amazonegebied is Onze Lieve Heer nog niet klaar met de schepping." De woeste oermachten heersen hier nog naar willekeur.

Het is de verdienste van de reiziger-tekenaar-arts dr. Melchior, dat hij in zijn jongste boek een dikwijls aangrijpend beeld heeft weten te geven van deze oermachten en van het leven van mens en dier in het gevaarlijke, mysterieuze, maar op zijn eigen manier ook schone Amazone-gebied, één der laatste streken op aarde, waar de techniek nog nauwelijks is doorgedrongen en de natuur zich in al haar woeste en vaak wrede glorie doet gelden.

1) Dr. A. Melchior: „Amazonas, hel en paradijs". Uitg. N.V. Drukkerij De Spaarnestad, Haarlem.

Eilandje in de machtige Amazonestroom (Tekening dr. A. Melchior).

Service

Wenen is bij uitstek de stad gebleken om de mogelijkheden, die de telefoon biedt, grondig uit te buiten. Onlangs heeft de telefoondienst zijn veelzijdigheid nog vergroot door het instellen van een bureau, dat begeleiders — zowel mannelijke als vrouwelijke — kan leveren.

Deze krachten kunnen worden besteld „voor iedere deugdzame tijdpassering", zoals een vierde man voor een spelletje bridge, een veertiende dinergast, een tennispartner, een chauffeur of een babyoppas.

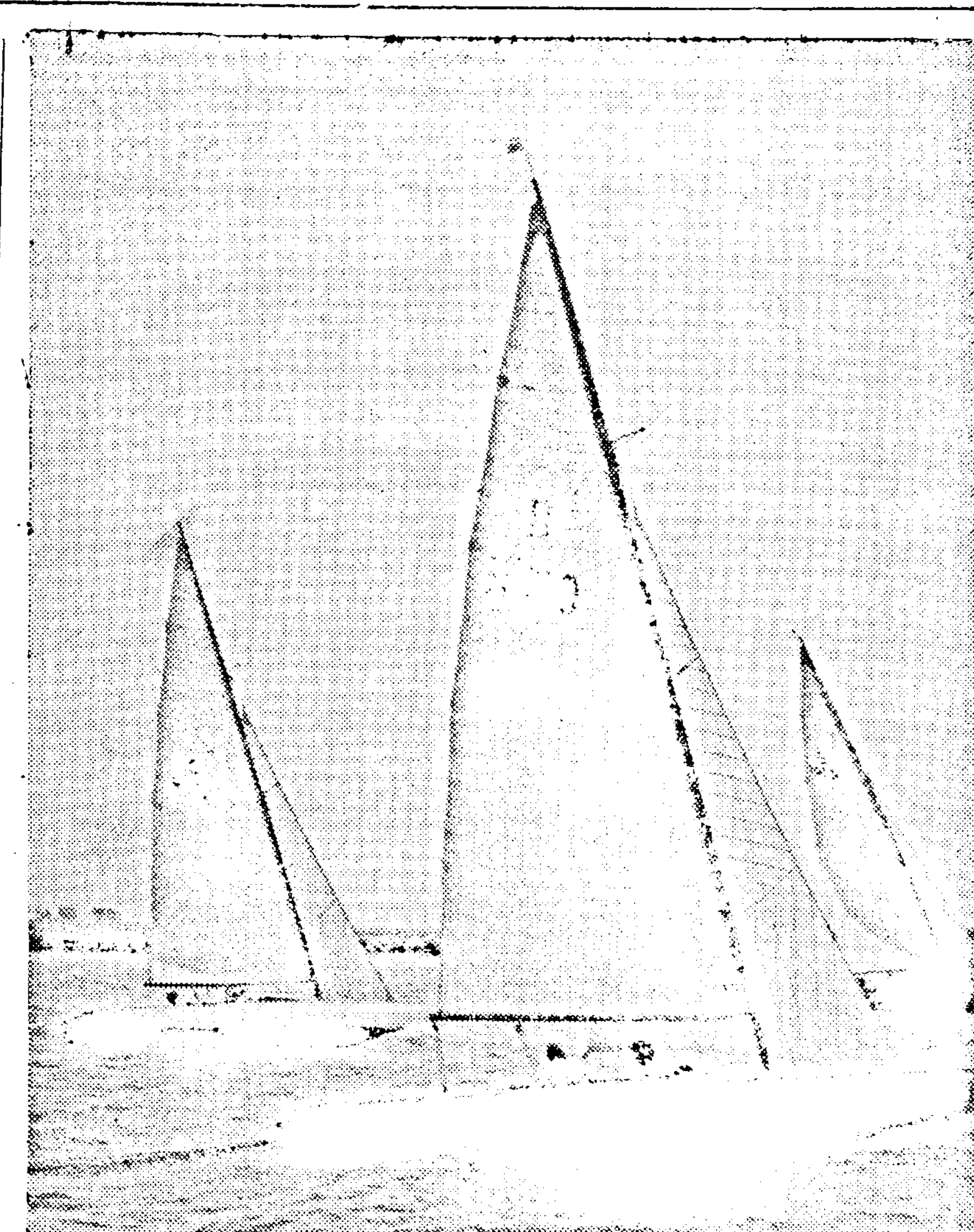
De employé's van het bureau zullen, naar uitdrukkelijk werd bepaald, geen romantische voorstellen, van welke aard ook, kunnen accepteren.

De dienst is 24 uur per dag op te roepen onder nummer 14000.

De gemeentelijke telefoondienst heeft reeds een service voor weer en marktberichten, sprookjes voor kinderen, recepten en op de band opgenomen muziek.

De eerste aanvragen betroffen baby-oppassen, wier tarief 20 schillingen (ongeveer 2.85) per drie uur bedraagt. Ander soort gezelschap is duurder, vooral als het iemand is, die meer dan één taal moet beheersen of die in officiële avondkleding moet verschijnen.

Een van de specialiteiten van het bureau is een staf van muziekdeskundigen, die gereed staan om buitenlandse toeristen te vergezellen naar Weense opera's en hun uit te leggen wat er in iedere acte en ieder bedrijf gebeurt.

De Nationale Nederlandse zeilwedstrijden op het Alkmaardermeer. In de Drakenklasse op de voorgrond S. de Wit (160) en links C. Bakker (123), winnaar van de Kaagweek.

SUZANNE DANCO zingt Debussy

DISCOPHILIE

Muzikale Meesterwerkenserie

Getrouw aan haar loffelijke gewoonte heeft Decca op Medium-Play (LW 5145) wederom een kostelijk recital van zangkunst gepubliceerd. Ditmaal is het de meesteres Suzanne Danco in Debussy's „Trois Ballades de François Villon" en aan de andere zijde zijn „Fêtes Galantes" (eerste serie). Er is een aanzienlijk verschil in stijl tussen deze twee series van drie liederen. De eerste serie van „Fêtes galantes" dateert van 1892 en de Balles van 1910. Wat meer zegt: de „Fêtes galantes" valt samen met de periode, waarin Debussy begon te werken aan „Pelléas et Mélisande" en het is de tijd, waarin een lied niets anders was dan een sfeergevende verbeelding in klank, in de eerste plaats in pianoklank, samenwerkend met een obligate zangstem. Wat hier ontstaat mag men nauwelijks liederen noemen, maar het is wel in de hoogste mate de sfeer van de tekst, die zich in de klank materialiseert; de lichtste van alle stof, waarin dit gebeurt.

In „Pelléas et Mélisande" vindt ditzelfde procédé herhaaldelijk toepassing, doch er komt daar tevens een andere techniek naar voren, en deze is het, die de „Ballades de François Villon" beheerst. Zonder een imitatie te zijn, is zij onmiskenbaar verwant aan de techniek van Wagner. De tekstdeclamatie staat in het centrum. Het begeleidingsinstrument heeft primair een motivisch patroon, is veel soberder en in hoofdzaak lineair van factuur.

Dit is het domein bij uitstek van Suzanne Danco, maar zij frappeert in de „Fêtes galantes" („En Sourdine", „Fantoches" en „Clair de lune" op de teksten van Verlaine) toch eigenlijk niet minder, mede dank zij haar vaste begeleider Guido Agosti. Een aantal jaren geleden worstelde zij nog met het probleem haar belcanto zangkunst te combineren met deze muzikale tekstdeclamatie. Op dit ogenblik is zij daar superieur bovenuit. Zij heeft het vocale probleem volmaakt opgelost. Zij zingt, maar het is u tegelijk te moede, alsof zij de tekst declameert. De tekst emaneert uit de muziek.

Een zangeres van geheel andere aard is de Duitse alt Elisabeth Höngen. Zij zingt op de kleine DGG 17024 LPE de „Zigeunerlieder" van Brahms en de „Zigeunermelodieën" van Dvoràk, een en ander begeleid door Günther Weissenborn. Het verschil tussen de beide reeksen van zigeunerliederen is frappant. Brahms heeft zich in zijn leven veel bezig gehouden met het schrijven van muziek „à la zingaresse". Met haar gepassionneerde temperament en haar zware gang scheen zij bij uitstek te voldoen aan zijn behoeften. Maar hoe aardig en vindingrijk hij haar ook schreef, helemaal echt werd het zelden. Meester Brahms was nu eenmaal geen zigeuner, o hemel neen! Dvoràk had de zigeunermuziek in zijn nationale bloed. Het zijn allerplezierigste liederen, die hij gemaakt heeft, vol „Schwung" en „Schmelz". En Elisabeth Höngen doet dit allemaal heel respectabel, vol temperament en met grote overgave, terwijl haar zangkunst van een hoge ontwikkeling getuigt.

De Muzikale Meesterwerkenserie heeft voor de leden van haar Gramoclub onder 100 T een speciale plaat uitgegeven, waarop zij vier korte en beroemde orkeststukken heeft verenigd, n.l. Brahms' „Akademische Festouverture" door het U.S.O. onder Paul Hupperts, het Voorspel „Meistersinger" door het Züricher Tonhalle Orchester onder Otto Ackermann, Moussorgski's „Nacht op de Kale Berg" door het Ned. Philh. Orkest onder Walther Goehr en Dukas' „L'apprenti sorcier" wederom door het U.S.O. onder Hupperts. Een zeer attractieve plaat met goede en licht verstaanbare muziek, waaraan men de uitstekende geluidskwaliteiten van MMS opnieuw kan vaststellen. Er is één onverklaarbaar gebrek: in het hoogtepunt van de „Apprenti" zakken de om hulp loeiende hoorns bijna helemaal weg. Overigens grote lof.

Datzelfde geldt voor MMS 44, waarvoor de pianist Hans Kann twee zeer boeiende en zuiver gemusiceerde vertolkingen geeft van Beethoven's „Appassionata" en de „Mondscheinsonate". Het is prachtige muzikale pianistiek, een enkele keer nog de jeugd verradend door iets te overmatige technische brille ten detrimente van Beethoven's geest. Doch Kann is een benijdenswaardig talent. De pianoklank is buitengewoon natuurlijk en ruim.

Ter afwisseling een van de beste platen, die de laatste tijd in het lichte repertoire het licht zagen: Philips' kleine LPN 00733 R, geheel gewijd aan Johan Strauss. Zij bevat de walsen „Myrthenblüten" en „Nordseebilder", alsmede de polka's „Spleen" en „i-Tüpferl" en de snelle polka's „Im Sturmschritt" en „Unter Donner und Blitz". Vooral de wals „Nordseebilder", die heel weinig bekend is, mag tot de allerbeste van Joh. Strauss gerekend worden. Franz Salmhofer en de Wiener Symphoniker spelen deze muziek. Franz Salmhofer is een van de laatste musici, die nog zo Weense walsen weten te spelen, dermate muzikaal, dermate glijdend en buigzaam. Het zijn hoogst beminnelijke stukken van gemoedvolle geestigheid geworden. L.H.

Walt Disney's sprookjesland

—. Te Anaheim bij Los Angeles is Disneyland, een door Walt Disney geschapen park met historische en toekomstfantasieën, voor het publiek open gesteld. In het park, dat een oppervlakte heeft van 65 hectare, bevindt zich ondermeer een Amerikaanse stad uit het einde van de vorige eeuw, compleet met paardentram en station. Verder is er, in de wereld van 1986, „een raket naar de maan", waarin de bezoekers een vlucht van zeven minuten kunnen maken. Alle gebouwen en andere constructies zijn vijf achtste van de ware grootte. De aanleg heeft in totaal 17.000.000 dollar gekost.

420.000 km

Italië's oudste postbode, de 92-jarige Celestino Orlandi, is, na zeventig jaar te hebben gewerkt, nu eindelijk met pensioen gegaan. De oude baas schat, dat hij ongeveer 420.000 kilometers heeft afgelegd, sinds hij in 1885 begon met brieven in bussen te werpen.

Plotselinge dood

Vreemd was, dat enkele werklieden, werkzaam in een drukkerij, werden na het schaftuur ernstig ziek. Niet veel later waren negen van hen dood. Het bleek, dat ze allemaal van hetzelfde eten hadden gebruikt dat, om de vliegen te verjagen, ruimschoots bestrooid was met een gevaarlijk insectenpoeder.

Motten veroorzaken netelroos

Tokio. Een ware motteninvasie heeft plaats gehad in verschillende delen van Japan. Het nare van al die millioenen motten is, dat, wanneer ze in aanraking komen met het menselijk lichaam, een soort netelroos veroorzaken. Ongeveer 250.000 mensen zijn er reeds door aangetast, waarvan in de stad Nagoya alleen reeds 200.000. Meestal vergeteren deze motten diep in de bergen en wouden, maar sinds Mei komen hele legers naar bewoonde streken gefladderd. Men heeft bepaalde dorpen als het ware onder de insectenpoeders bedolven, maar de moeilijkheid is, dat steeds weer nieuwe zwermen opduiken.

De staart als wraakoffer

Lodi. — Een misselijke streek om zich op hun werkgever te wreken, begingen twee landarbeiders, die van 29 koeien, eigendom van hun baas, de staarten afsneden. Dat was hun wraak, omdat ze meenden, dat ze niet goed behandeld werden.

Hij had met de hond gepraat

Londen: — Drie dagen was de driejarige Johnny Johnson al zoek en niet alleen zijn vader en moeder waren wanhopig, maar heel Engeland wachtte met angstige spanning welke verschrikkelijke ontknoping er zou volgen. De ontknoping was gelukkig: op ongeveer acht kilometer van de plaats in West-Engeland, waar hij was verdwenen, in een eenzame streek gelegen, vond men de kleine man, helemaal in zijn eentje, met gescheurde kleren en hartverscheurend snikkend om zijn mammie. Alles wat men uit hem kon krijgen was: „Ik heb met een hondje gepraat". Dit bracht meteen een einde aan de grootste zoekpartij, die Engeland ooit heeft gezien en waaraan politie, militairen, vliegtuigen en politiehonden-patrouilles deelnamen. Een dokter heeft niets bijzonders op hem kunnen ontdekken en zijn familie laat de kleine, voor de verdere duur van haar vacantieverblijf, geen moment meer uit het oog.

Hongkong. — Tien Chinese werklie-

36 meisjes bij zwemmen verdronken

Tokio. — Bij een zwemles in zee in de buurt van Tokio zijn 36 meisjes, die leerlingen waren van een Tokiose school, verdronken. Veertien anderen, die ook in moeilijkheden raakten, konden worden gered. Zij waren minder dan tien meter uit de kust, toen zij plotseling in diep water kwamen en werden meegezogen.

— De Amerikaanse federale commissie voor atoomenergie heeft bekend gemaakt, dat 150 Amerikaanse maatschappijen en organisaties zullen zijn vertegenwoordigd op de tentoonstelling, die van 8 tot 20 Augustus as. in Génève zal worden gehouden ter gelegenheid van de conferentie over het vreedzame gebruik van atoomenergie.

Tussen neus en lippen

Pretpet

Een grappenmaker van het slag der „practical jokers" heeft dezer dagen in Waterloo in de staat Iowa een hondenkennel in een staat van opperste beroering gebracht door op ruime schaal ter plaatse strooibiljetten rond te delen, waarop stond: „Help — wij hebben katten nodig. Gedurende korte tijd zullen wij vijf dollars betalen voor iedere kat, die levend bij ons wordt bezorgd. Zij kunnen worden afgeleverd bij Newcomb's „zwarte-havik"-kennel, die ze nodig heeft voor het africhten van honden". De reclame had tot gevolg, dat er honderden katten bij de kennel werden gebracht. Intussen kreeg de politie talrijke aangiften, dat lievelingskatten plotseling waren verdwenen. Miles Newcomb, de eigenaar van de kennel, zei, dat het opduiken van al die katten zijn honden bijzonder had verontrust en dat hij er geen idee van had, wie hem dat „grapje" had geleverd.

Ei van Peter

Dieter Pundt, de directeur van de diergaarde in Oldenburg in Duitsland, heeft dezer dagen een nieuwe mannetjes-struisvogel besteld na enigszins van de eerste verbazing te zijn bekomen. Hij had namelijk sinds twee jaar de struis „Peter", de enige mannetjes-struisvogel, temidden van een groot aantal vrouwelijke soortgenoten als een speciale attractie beschouwd, ook al vanwege zijn forse en kloeke bouw. Verleden week stelde men evenwel onomstotelijk vast, dat „Peter" een ei had gelegd. Dies wordt „Peter" nu „Petra" genoemd, terwijl prompt een echte mannetjesstruis is besteld....

Nooit meer

Fakir Burmah, die reeds enige tijd Frankrijk en de ganse wereld verbaast door zijn buitensporige vastenprestaties, heeft kort geleden zijn oude wereldrecord van 92 dagen maar liefst met zeven dagen verbeterd. In totaal verbleef hij 99 dagen in een glazen kist, waar hij op 16 Maart van dit jaar in kroop. Zijn enige gezelschap waren al die maanden een paar vergiftige slangen, terwijl hij in het geheel geen voedsel tot zich nam, maar slechts zout water dronk. Toen zijn vrienden hem uit de kist haalden, woog de man nog slechts 88 pond, 60 pond minder dan toen hij aan zijn gevast begon. Overigens schijnt hij nu genoeg van zijn malle fratsen te hebben, want toen hij wankelend uit de kist stapte, verklaarde hij met zwakke stem, dat het de laatste keer was geweest....

Echt waar

Een bebrilde bijziende Ceylonees heeft verleden week verklaard, dat hij zijn gezichtsvermogen geheel heeft teruggekregen, doordat hij naar de zonsverduistering had gekeken zonder zijn ogen te beschermen. Hij had toen even het gevoel gehad alsof er met naalden in zijn ogen werd gestoken, maar even later bleek hem, dat hij zonder bril veel duidelijker kon zien dan met. Een Weense oogspecialist, die op Ceylon vertoefde, heeft de man dezer dagen onderzocht en bevestigd, dat diens ogen normaal waren en hij geen bril meer behoefte te dragen.

De taal Papiamentu en haar oorsprong

Naar aanleiding van een lezenswaardige brochure van Pater Latour en P. H. J. Uittenbogaard

II

Willemstad. — Als vervolg op zijn beschouwing n.a.v. het pas verschenen brochuurtje „ De Taal Papiamentu en haar oorsprong" gaat de heer Maduro na, wat hij bij de studie van de door Pater Latour aangehaalde woorden zoal is tegengekomen.

Porco. Zowel Portugees als Galicisch.

Porta. Behalve in het Portugees, Galicisch, Catalaans en Valenciaans wordt 'porta' ook gebruikt in West-Asturië van de havenstad Luarca tot de rivier Eo. In MAS DE 21.000 REFRANES CASTELLANOS (1926) door Francisco Rodríguez Marín vinden wij voorts: „Quien buena nueva aporta, apresurado llama a la porta — o recio bate la porta" (vergelijk: Pap.: bati porta). In de VOCABULARIO van Correas: „La mujer mala y la camisa rota, sale a la porta. Si un ruin nos va de la porta, otro viene que nos conforta."

Pertá. Volgens de schrijver is de oorsprong van dit woord het Portugese 'perto'. Dit woord betekent in het Portugees echter 'dichtbij' en niet 'smal'. Een tweetal voorbeelden uit FALE PORTUGUES (1953) door Dr François Louis: O senhor está perto da porta. Meneer is dichtbij de deur. Quem está perto da janela? Wie is dichtbij het raam? De DICIONARIO PORTUGUES — INGLES van P. Julio Albino Ferreira geeft: „Perto, adv. near; perto de, near about, almost; de perto, nigh; muito perto, very near; conhecer alguém de perto, to know one intimately". De DICIONARIO van Dr Francisco Torrinha geeft: „Perto, ad. A pequeña distancia. S.m.pl. Objectos próximos; qualidades que se descobrem, estando perto dos pessoas ou objectos que as possuêm. Perto de, loc. prep.: próximo de; cerca de." De etymologie van het Papiamentse woord 'pertá' dient men te zoeken in het verleden deelwoord 'apertado' (Port., Gal. en Ast.). 'Apertar = estreitar, cingir, apressar, comprimir, instar, restringir, embaraçar'. Men vergelijke terloops het Arubaanse 'pretá' (=Curaçaos 'pertá') met het Catalaanse en Valenciaanse 'apretat' en 'apretá' (het verleden deelwoord wordt in het Valenciaans mèt of zonder 't' gevormd), Sp. 'apretado'. Smal, eng betekent in het Port. 'estreito', 'angusto'; Sp. 'estrecho', 'angosto'.

Sustu. Waarom de schrijver dit woord opgeeft als zijnde van Port. oorsprong, terwijl het zowel in het Port. als in het Spaans 'susto' is, is ons niet recht duidelijk. De verandering van de slot-o in u kan daarvoor geen reden zijn, aangezien dit in Spanje een veel voorkomend verschijnsel is en men zo honderden voorbeelden zou kunnen aanhalen.

Ken. (Onze schrijfwijze: quen). In het Port. 'quem'; in Galicië en Asturië (van Valdés tot de Eo) 'quen'. In de uitspraak is geen verschil. In het boek van Wagner over het Joden-Spaans (blz. 56) vinden wij: „Ken al baño entra. sin sudar non sale. Ken al cielo eskupe, en la kara le kaye".

Mester. Portugees: mister. In Salamanca: mester. In de GRAMATICA Y VOCABULARIO DE LAS OBRAS DE BERCEO (1900), door Rufino Lanchetas lezen wij: „Menester y mester. Menester, necesario. Siempre en pos nos anda non a otro mester."

De VOCABULARIO DEL DIALECTO MURCIANO (1932), door Justo García Sobriano vermeldt: „Mester, m. vulgar y rústico. Menester." De VOCABULARIO DEL BABLE DE OCCIDENTE geeft: „Mester. Menester, falta o necesidad de algo: Hay augua abonda, non teis mester de ir a fonte. Usase en muchos concejos, y en gallego y portugués." Resumerende vinden wij, dat dit woord gebruikt wordt in Portugal (met een kleine afwijking: i in plaats van e), Galicië, Salamanca, Murcia, Valencia en in een groot deel van Asturië. Het is bovendien een archaïsme.

Lensu. In het Port. 'lenço', in Galicië en Asturië (van het dorp Tapia tot de Eo) 'lenzo'. Het heeft verder zijn nut er op te wijzen, dat het Spaanse woord 'lienzo' o.a. ook 'zakdoek' betekent. De NUEVO DICCIONARIO DE LA LENGUA CASTELLANA (1883) geeft: „Lienzo. El pañuelo de lienzo, de algodón o hiladillo, que sirve para limpiar las narices o el sudor." Men kan hier dus ook met een breking te doen hebben, waarvan de heer Uittenbogaard met betrekking tot 'heru' (Sp. hierro, Port. ferro) op blz. 44 van het brochuurtje gewag maakt.

Fornu. (Onze schrijfwijze: fòrnu). Port. en Gal. 'forno'. In het oud-Spaans 'forno'. Lanchetas vermeldt: „Ir con la mano al forno." De VOCABULARIO DEL BABLE DE OCCIDENTE zegt hieromtrent: „Forno. Horno. Diminutivo: fornín. Usase en toda la provincia, alternando con fornu, y en gallego y portugués." In EL BABLE DE CABRANES door María Josefa Canellada vinden wij: „Cocer el pan en el fornu de la casa." In heel de provincie Asturië dus: forno en fornu.

Chumbu. Port. 'chumbo' (spreek uit: shumbo). Ook in Spanje gebruikt, aangezien Francisco Rodríguez Marín in 12.600 REFRANES MAS (1930) schrijft: „Doncellez y chumbo pesan mucho. Chumbo, portuguesismo por plomo." In Argentinië betekent 'chumbo': bala (kogel), perdigón (fijne hagel).

Pusha. In Portugal, Galicië en in verschillende delen van Asturië 'puxar' (lees: pushar).

Bon. Port. bom (lees: bon), Gal. 'bon', Ast. (van Luarca tot de Eo) 'bon', Cat. en Val. 'bòn'. In een van zijn boeken geeft Rodríguez Marín: „Vino de San Martín, muy hermoso, mas bon vin. Refriérese al vino de Valdeiglesias (Segovia), famosísimo en los siglos XVI y XVII. Pamplona, una y bona." Rufino Lanchetas geeft: „Bono, a, buen y bon. Bien valdrá como creo un vaso de bon vino. S.D., 2." De VOCABULARIO DEL DIALECTO MURCIANO vermeldt: La diptongación en ue de la o latina originaria, igual que la de e en ie, encontró en el territorio de Murcia tenaz resistencia del catalán. Durante el siglo XIII coexistieron formas contrapuestas; tales como bono y bueno, nos[illegible] nuestro, novo y nuevo, etc., vac[illegible] que perduró, aunque menos cada vez en los dos siglos siguientes." De VOCABULARIO DEL BABLE DE OCCIDENTE: „Bon. Bueno: E un bon home; ta bon este viño. Usase de Luarca al Eo, y en gallego y portugués. Al este de Luarca se dice bono."

Na en te

Voorts schrijft de Pater:

„Portugees zijn ook de voorzetsels **na** en **te** (naar en tot). Na bestaat niet in het Spaans, maar in het Portugees komt het vaak voor. Quem está na catedra? Wie zit op de stoel? Het Papiamentse 'te majan' (tot morgen) is in het Po. 'te manham', dat in schrijfwijze verschilt, maar in de uitspraak niet."

Zoals wel eens meer aangetoond is **na** behalve Portugees, ook een archaïsme. Dit woord vindt men nu nog o.a. in de woordenboeken EL NUEVO DICCIONARIO DE LA LENGUA CASTELLANA en de DICCIONARIO HISPANICO UNIVERSAL en is een contractie van het voorzetsel 'en' en het lidwoord 'la'. Voorts wordt 'na' heden ten dage nog gebruikt in Galicië en in Asturië (van Valdés tot de Eo). De VOCABULARIO DEL BABLE DE OCCIDENTE geeft o.a.: „Ta na misa; ta na casa". Pap. E ta na misa; è ta na cas.

Te wordt zowel in Portugal als in Galicië gebruikt. Meer gebruikelijk is in Portugal 'até'.

De schrijver zegt vervolgens:

„Portugees is de gewoonte om de slot-m van het woord als een neusklank uit te spreken. Men hoort duidelijk: te maja**ng**; pan (brood; Po. pam) wordt uitgesproken pa**ng**."

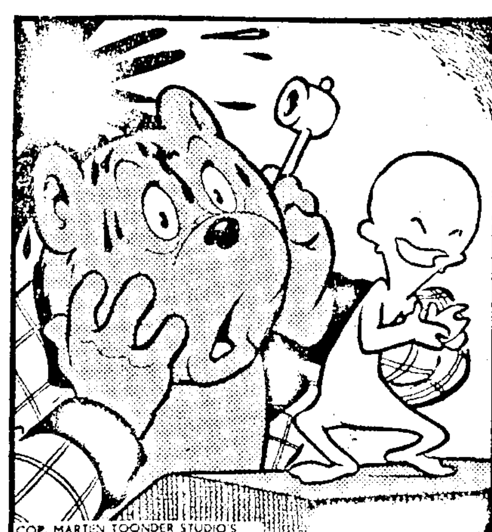
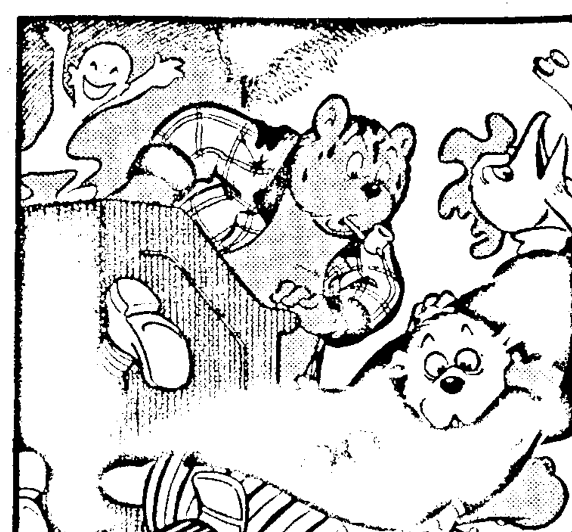
Voor zover wij kunnen nagaan (de woordenboeken van P. Julio Albino Ferreira en van Dr Francisco Torrinha, de DICCIONARIO HISPANICO UNIVERSAL en FALE PORTUGUES van Dr François Louis geraadpleegd) is de Portugese schrijfwijze 'manhâ' (met tilde op de slot-a ten teken dat de a een **neusklank** vormt) en pâo (met tilde op de a). Dit is juist het verschil tussen het Portugees enerzijds en het Galicisch, Spaans en Papiament anderzijds. Het Galicisch is klankvoller dan het Portugees. Wij citeren uit ORIGEN FILOLOGICO DEL ROMANCE CASTELLANO (Santiago de Compostela, 1905) door Manuel Rodríguez y Rodríguez: „Tiene la lengua portuguesa las terminaciones en ao, como capit**ao**, coraz**ao**, que en gallego se convierte en: capit**án**, cur**azón**, haciendo así la voz mas llena y sonora." Dit elimineert alle twijfel. Deze schrijver, die zelf een Galiciër is, zal het verschil wel kennen en is meer dan wie ook bevoegd dit te beoordelen. Waar de Portugees van de â (met tilde) in de laatste lettergreep van 'manhâ' een neusklank maakt, zegt de Galiciër zuiver 'ñan' en schrijft ook 'mañán' (DICCIONARIO GALLEGO (1875) van Juan Cuveiro Piñol); in de delen van Galicië, die aan Portugal grenzen, hoort men 'mañá'. Zo ook in Murcia en in een deel van Asturië. Omtrent de uitspraak van de neusklank â (met tilde zegt Dr François Louis: wordt ongeveer aing; omtrent de âo (a met tilde) zegt hij: zoals in mâo, uitspraak maoeng. Men lette op het woord 'ongeveer'. Hetzelfde geldt natuurlijk ook voor 'pâo' (met tilde op de a), dus paoeng. Het is niet ondienstig er op te wijzen, dat de DICCIONARIO HISPANICO UNIVERSAL de uitspraak van de âo (a met tilde) phonetisch voorstelt als aum paum, maum, etc. Dit is een duidelijk bewijs van de phonetisch moeilijk weer te geven doffe Portugese neusklank. In geen geval dus een sonore uitspraak. Waar geen verschil tussen bestaat is juist tussen de uitspraak van het **Spaanse** en Papiamentse 'pan'.

Het is van groot belang de phonetiek en phonologie van de Iberische talen en dialecten grondig te bestuderen, een punt waar de meeste mensen, die zich met de studie van onze taal bezig houden, constant over het hoofd zien. Plaatsen in Spanje, die op geringe afstand van elkaar liggen, hebben vaak een afwijkende uitspraak van hetzelfde woord. Om deze reden heeft men bij het onderzoek, dat uiteindelijk zal moeten leiden tot het samenstellen van het Dialecten-Atlas van het Iberisch Schiereiland (Atlas Lingüístico de la Península Ibérica) alleen al in de provincie Asturië 24 localiteiten gekozen.

A. J. Maduro
(Wordt vervolgd)

TOM POES en de waarzegger

2296 — Het is onbegrijpelijk hoe snel een nette herenclub in een ordeloze vechtpartij kan ontaarden wanneer er op het onjuiste ogenblik enige waarheden worden gezegd.

Heer Bommel staarde met uitpuilende ogen naar het woeste toneel vóór hem en poogde vergeefs om zich verstaanbaar te maken. Het waarzeggertje had daar beter slag van.

Het ventje groeide zienderogen en zijn schelle stemmetje was boven alles uit te horen.

Zijn eerste werk was om commissaris Bulle Bas op het spoor van de markies te zetten.

„Laat Bommel toch met rust!" joelde hij. „Merk je dan niet, dat die Cantecler bezig is om ruzie te zoeken? Hij heeft net een beetje japans worstelen geleerd en nu denkt hij, dat hij beter is dan alle anderen Niet alleen door afkomst, maar ook lichamelijk. Kijk dan! Kijk dan".

De commissaris draaide zich dreigend om en de markies, die dat voor een aanval aanzag paste onmiddellijk een heupworp toe. Want de edelman had werkelijk een weinig judo gestudeerd en dit leek hem een gepaste gelegenheid zich te oefenen. De ambtenaar Dorknoper intussen kreeg zo'n last van zijn zenuwen, dat hij een inktpot nam en begon te gooien. Een ongepaste handelwijze maar, men moet bedenken, dat hij de enige was die de waarheid wilde horen. En daarin werd hij zeer ernstig gehinderd door het vergaande rumoer. „Nu is het genoeg!" bulderde de burgemeester. „Inktpotten werpt men slechts in de raadszaal. Bovendien heb ik al lang genoeg van je uitsloverij. Jij wilt alleen de waarheid maar weten om een goede beurt te kunnen maken!"

Heer Ollie trachtte wanhopig om zich een uitweg te banen. Want het werd hem duidelijk, dat zijn lezing over de waarheid mislukt was......

Onbetrouwbare taxi-meters

New York. — Slechte beurt voor de New Yorkse taxi's en deszelfs chauffeurs. De politie controleerde eens nauwkeurig van 700 taxi's de meters. Meer dan een derde van de meters, die de rijprijs bepalen, bleken een pietsje veranderd te zijn, zodat ze wat sneller liepen en meer aangaven dan de werkelijk afgelegde afstand. Niet minder dan 47 eigenaars van taxi's hadden zulke snelle meters, dat de politie maar meteen besloot hun rijvergunning in te trekken.

Bijen pasten zich niet aan tijdsverschil aan

New York. — Vijf duizend Franse bijen, dat wil zeggen bijenbeesten, vers geimporteerd uit Frankrijk, die steeds op hetzelfde tijdstip in hun vaderland waren gevoed, weigerden hardnekkig, eenmaal in Amerika aangekomen, genoegen te nemen met vijf uur verschil in het uur van de suiker-maaltijd. De bijtjes waren overgebracht door een zoöloog, die dat nu wel eens wilde uitvinden. Hij gaat nu hetzelfde proberen bij Amerikaanse bijen. Die brengt hij naar Frankrijk en daar gaat hij nu eens kijken, of de Amerikaanse honingfabriekjes nu ook weigeren vijf uren vroeger — het tijdsverschil tussen Amerika en Frankrijk — de maaltijd te gebruiken.

Zuid Afrikaanse vierling

Sutterheim. — In Sutterheim, Zuid-Afrika, is een vierling geboren. De moeder is een Afrikaanse. Moeder en kinderen maken het goed. De vierling bevindt zich in een couveuse.

De finish om het „van Brienen's Moriaal" in de Nederlandse courses te Duindigt. Eerste werd Heraut onder Dekkers en tweede The Phoenix Star onder Riem.

Mijnwerkers door ontploffing omgekomen

Ensisheim. — In een mijn te Ensisheim in de Elzas zijn twee mijnwerkers gedood en vijf gedood, waarvan drie zwaar, door het ontploffen van een oude springstoflading, die 25 jaar geleden was geplaatst in een mijngang en die door een der mijnenwerkers werd geraakt bij het uithouwen van de mijngang.

Vals alarm

Linton (Engeland). — Wat doe je als je 'n niet onaardig meisje van zeventien bent en je hebt juist gisteravond kennis gemaakt met 'n knappe jongeman! Wel, je belt hem maar eens op. Dat deed de verpleegster in het plaatselijke ziekenhuis, Nora Lyne dan ook. Haar vriend werkte echter bij de brandweer en ze belde in haar onschuld het alarmnummer. Ze zei: „U spreekt met het ziekenhuis" en haar vergissing bemerkend, slaakte ze een kreet en verbrak de verbinding. Maar de man aan de alarmcentrale dacht: uitslaande brand in het ziekenhuis en enige minuten later snorden van alle kanten de brandweerwagens met huilende sirenes naar de ziekenhuis-brand. „Groot alarm" werd het in de hele stad en van alle kanten stroomden ook nog vrijwilligers toe.

Verbaasde ziekenhuis-autoriteiten, Verbolgen spuitgasten en een onthutst leerling-verpleegstertje. Er was geen brand, neen, ècht niet, alleen het hart van Nora Lyne stond misschien in vuur en vlam. Maar daar helpt geen waterkanonnen-gordijn tegen....

Een ferm protest

Bonn. — Mogen we U voorstellen aan Frau Marie-Elisabeth Lueders? Ze is een kittige oude dame en haar 76 jaren beletten haar niet een ferm lid van de West-Duitse Bondsdag te zijn. Luister maar eens hoe „Mutti" Lueders tijdens een debat even — zo terzijde — critiek uitspraak over het restaurant van het West-duitse parlementsgebouw: „Ik weet niet, wanneer ik in dat restaurant zit, waar de zaal nu het meest op lijkt: op een aquarium of op een stationswachtkamer. Bovendien zijn de prijzen, die voor de spijzen betaald moeten worden, niet te vergelijken met de kwaliteit van het voorgeschotelde, ze zijn namelijk veel te hoog. Bovendien doet de kwalijke etenslucht, wanneer men het restaurant betreedt, onmiddellijk en afdoende elke etenstrek te niet". Nadat „Mutti" dit gezegd had ging ze weer zitten. Applaus van alle banken, zowel van de oppositie als van

Familie in het gevang

Vigevano (Italië). — Een wonderlijke, om niet te zeggen, misdadige familie ging voor het grootste deel voor twee jaren achter slot en grendel. Het waren een oude moeder en twee van haar dochters, die dit lot ten deel viel, omdat zij het bestaan hadden, een andere dochter van deze moeder, de 41-jarige Maria, tijden achtereen op te sluiten in een varkensstal, geboeid met kettingen en een zware bal aan haar been.

De man zonder hart

door

JEAN BROCARD

6

Het was een heel zacht gekraak, maar voldoende om Jonathans met een kreet van angst te doen terugdeinzen naar de andere zijde van het vertrek.

Nog steeds klonk er geen enkel geluid, dan het onheilspellende kraken. Bijna onmerkbaar nog kwam er enige beweging in de deur. Vast werd de deur nu tegen de grendels aangedrukt. Maar daar bleef het niet bij. De geweldige druk op de deur duurde voort en met wijd opengesperde ogen zag Jonathans, dat de deur enigszins doorboog. Het massieve eikenhout leek klagend te steunen onder de onmenselijke krachten waarover de indringer beschikte. Plotseling, met een knal, sprong het slot stuk en nu waren het nog uitsluitend de grendels, die de druk moesten weerstaan. Bijna waanzinnig door de gedachte zijn geld te zullen verliezen, richtte Jonathans met beide handen de zware revolver op de deur en haalde de trekker over.

Het had echter een heel ander effect, dan de in het nauw gebrachte geldschieter had verwacht. Het geluid van het schot werd namelijk beantwoord door een luguber gelach, dat gedempt door de deur weerklonk. Een gelach, dat Jonathans in de oren klonk als... als het gelach van de dood zèlf! Het lachen dat bleef aanhouden, werd begeleid door het steeds toenemend gekraak van de deur, die langzaam door de posten scheen te worden gedrukt.

De drie grendels begonnen door te buigen en terwijl Jonathans uitbarstte in een hysterisch gegil, begaven ze het plotseling. Onder een hevig gekraak werden ze uit de deur gescheurd. Door het versplinterde hout kwam langzaam eerst een gehandschoende hand en arm, daarna het gehele lichaam van de indringer naar binnen. Een geweldige gestalte van zeker twee meter hoog, gehuld in avondkleding, scheen de kamer van Jonathans geheel te vullen.

Zelfs nu, tegenover de angstaanjagende gestalte van de reusachtige indringer, was de eerste gedachte van de oude woekeraar nog bij zijn geld en met de rug gedrukt tegen het wandkleed, waarachter zich de brandkast bevond, volgde hij met een krankzinnige gloed in de ogen alle bewegingen van de nog steeds lachende reus. Met beide handen klemde hij de revolver vast, met de loop gericht op de geweldige borst van het schepsel tegenover hem. Met een langzame beweging van een van z'n geweldige handen schoof deze de loodzware eikenhouten tafel opzij, als was het een luciferdoosje, en deed even langzaam een stap in de richting van Jonathans. Dat was te veel voor de vrek en met de moed van een in het nauw gedreven rat haalde hij vijfmaal achtereen de trekker van het wapen over en evenzovele malen weerklonk een schot. Toen, terwijl Jonathans zich overweldigd door angst en spanning in bewusteloosheid voelde wegzinken, zag hij hoe de reus spottend op hem toetrad, hoewel van de vijf kogels er hem minstens vier in de borst hadden getroffen. Het laatste wat Jonathans zag was een paar lichtgevende ogen, in een gelaat, dat zich tergend langzaam over hem heenboog.

Bijna de hele dag bracht Inspecteur Chasseur door in de woning en winkel van de vermoorde geldschieter Jonathans. Hij had in zijn loopbaan als politieman al verscheidene vermoorde mensen gezien, maar de aanblik van Jonathans had hem met afschuw vervuld. Hij had de man, toen deze nog leefde, eenmaal ontmoet bij een onderzoek naar gestolen voorwerpen, welk onderzoek toen echter op niets uitliep. Jonathans was veel te geslepen om zich met dergelijke riskante zaakjes in te laten.

Chasseur kon zich de kleine tengere man met het sluwe gelaat nog goed voor de geest halen, maar in het verschrikkelijk mishandelde lichaam, dat op de grond lag, kon hij nauwelijks een mens herkennen, laat staan Jonathans. Het lichaam was geheel uit elkaar gescheurd en bovendien was het nog met een zwaar voorwerp geslagen, zodat het onherkenbaar was verminkt.

Zelfs de onbewogen ambtenaar, die de foto's kwam maken was blij toen het karwei achter de rug was en hij kon vertrekken.

Ook Chasseur voelde zich opgelucht toen het lichaam was weggehaald en nog slechts de bloedvlekken hem aan de lugubere moord herinnerden.

Het leek allemaal nogal eenvoudig. De brandkast van Jonathans was opengescheurd en hieruit was al het geld verdwenen. Voorwerpen van waarde waren er nog genoeg achtergebleven. De indringers hadden zich blijkbaar alleen voor baar geld geïnteresseerd. De conclusie zou dus kunnen luiden: roofmoord.

Maar zo eenvoudig was het voor Chasseur niet. Op het eerste moment had hij dezelfde conclusie getrokken, maar hoe langer hoe meer problemen doemden voor zijn geest op.

Wanneer het alleen maar om het geld te doen was geweest waarom had men dan Jonathans zo afschuwelijk mishandeld? Of beter gezegd verminkt! Want de politiearts, die het slachtoffer onderzocht, had reeds direct gezegd, dat de verwondingen die waren toegebracht stuk voor stuk dodelijk waren geweest.

En dan was er nog het probleem van de ingedrukte deuren!

Vingerafdrukken waren er totaal niet gevonden.

Ook op andere wijze had men niet kunnen vaststellen hoeveel personen er bij deze misdaad betrokken waren. Maar onverschillig hoe groot het aantal der misdadigers was dat hieraan had deelgenomen het bleef een raadsel hoe men deuren op deze manier had kunnen forceren. Er was geen enkel spoor te vinden, dat duidde op het gebruik van breekinstrumenten. Als het carton was geweest zou men zeggen, dat zij met de schouder waren ingedrukt, maar dat moest hier toch wel uitgesloten worden geacht. Een olifant zou nog moeite hebben een dergelijke zware deur te forceren, laat staan een mens.

Nogmaals onderzocht Chasseur nauwkeurig de overblijfselen van de zware eikenhouten deur. Op één plaats was deze doorboord dóór een kogel uit de zware legerrevolver, die men in de handen van Jonathans had aangetroffen. De kogel moest de deur op borsthoogte hebben doorboord. Er was echter geen enkele aanduiding, dat door dit schot iemand zou zijn gewond.

(Wordt vervolgd)

Werd Argentijnse arts Ingalinella vermoord?

Buenos Aires. - Een commissie uit het Argentijnse Congres is vandaag uit Buenos Aires naar Rosario vertrokken om de zaak te onderzoeken van een communistische arts, Juan Ingalinella, die op 16 Juni overleed toen hij door de politie „streng werd ondervraagd". De zaak dreigt een „cause célèbre" in de huidige onevenwichtige politieke toestand in Argentinië te worden en brengt de regering-Peron in de grootste verlegenheid. Enkele topfunctionarissen van de politie te Rosario zijn in verband met deze zaak ontslagen en gearresteerd. Van officiële zijde wordt gezegd, dat de geneesheer aan een „hartaanval" is bezweken. De oppositie beweert, dat de arts vermoord werd, en eist dat de politie het stoffelijk overschot te voorschijn brengt.

Hamburg. — De Colombiaanse scheepvaartmaatschappij Flota Mercante Gran Colombiana heeft vier motorschepen van 7.500 ton elk, uitgerust met koelruimen, besteld bij de Stuelckenwerf te Hamburg. De aflevering zal in 1957 geschieden. De Colombiaanse maatschappij zal dit jaar ook het laatste van vier vrachtschepen, die zij het vorig jaar bestelde, in ontvangst nemen.

GREEP UIT DE AETHER

CUROM

17.00 Kinderplaatjes 17.15 Apèritief 17.30 Gramophoonplaten 17.45 Cumpleaños Feliz 18.15 Boletin di Noticia 18.30 Nieuws 18.40 Nederlands commentaar, 18.45 After Dinner 19.00 Kinderprogramma 19.30 Wat de handel U biedt, 21.00 Curom Juke-Box 22.00 Gramofoonmuziek 22.15 Nieuws 22.30 Late Music 23.00 Sluiting.

Zondag — 9.00 R. K. Kerkdienst 10.00 Zondagmorgenmelodie 11.00 Klassiek gramofoonplaten 11.30 Protestantse morgenwijding 12.00 Progrramma-overzicht 12.05 Lunchmuziek 12.30 Caribisch nieuws 12.45 Luis Arcaraz 13.00 Bringing Christ to the Nations 13.15 Sluiting.

15.00 Salome 16.30 Music for you 17.15 Aperitief 17.30 Gramophoonpla- 17.45 Cumpleaños Feliz 18.15 Boletin di notica 18.20 Groeten uit Nederland 18.30 Nieuws 18.45 Voor de Katholieke jeugd. 19.00 Kinderprogramma 19.30 Curom's Hit Parade 20.00 Boeken vragen Uw aandacht 20.15 Populaire orkest-muziek 21.00 De Stem van Ameri- 22.00 Canciones Rancheras 22.15 Nieuws 22.30 Sluiting

RADIO HOYER

17.00 Tea at five 17.30 Met Duitse Muzikanten 18.15 Noordamerikaanse muziek 18.30 Met de jarigen in de lucht 18.45 Kinder rozenhoedje 19.10 Gevarieerd programma 19.30 Hoorspel 19.45 Gasmaatschappij 20.15 Gevarieerd programma 20.30 Hoorspel 20.45 Gevarieerd programma 22.00 Sluiting.

Zondag 10.00 Kath. Zondagmorgen 10.15 Klassieke muziek 11.15 Prot. Zondag morgen 11.30 Hindostaans programma. 11.45 Frans programma 13.00 Sluiting.

17.00 Met de Jarigen in de lucht 17.30 Zoeklicht op onze sterren. 19.00 Met de jarigen in de lucht. 19.30 Programma aangeboden door fa. Maduro & Sons N.V. 20.30 Gevarieerde muziek 22.00 Sluiting.

AGENDA

WEST END ROXY en CINELANDIA: zie advertenties elders in dit blad.

CARIBE:
„Valley of the head hunters"; 18.00 uur „Rebellion de los Colgados" 20.00 uur Zond. „Pirates of the seven seas; 18.00 uur. „Rebellion de los Colgados"; 20.00 uur.

ROYAL:
„Mad musicion" 20.00 uur; Zond. 18.00 uur; Marshall ceder rock; 20.00 uur; „Stars and guitars"

REX:
„Rob Roy"; 20.00 uur;
Zond. 18.00 uur; „Arizona whirlwind" 20.00 uur „La intrusa"

SUFFISANTTHEATER:
„Secret of the Inca's"; 20.00 uur; Zond. „The gambler from Natchez" 20.00 uur.

Marinierskamp Suffisant:
Dansavond. 20.30 uur.

APOTHEKEN:

De nachtdienst wordt waargenomen in Otrabanda door Botica Central; Bredestraat 45, tel: 23281; in Punda door Botica Popular; Columbusstraat 15, tel. 11269.

WAAR HALEN WE BENZINE

Morgen zijn de navolgend ebenzinestations geopend:
Servicenter. Cas Coraweg,
J. Bakhuis. Berg Altena,
C. Winkel. Rio Canario
W. Winkel. Hendrikplein
A. v. d. Mark. Cas Chiquito
E. de Jongh. Mundo Nobo.

Gouv. Geneeskundigedienst

Stadsdistrict:
Dr. H. Th. Voet, Penstraat 35, tel. 12427.
2e District:
Dr. C. Deutekom, Grebbelinieweg, tel. 11709.

Vereniging van Handelaren vergadert in recordtijd

Oranjestad. - In de recordtijd van een uur werd gisteren in „Trocadero" de algemene jaarvergadering gehouden van de Arubaanse vereniging van handelaren. Toen voorzitter Clinton H. Whitfield om negen uur een „welkom" uitsprak, waren een vijftiental leden aanwezig, terwijl aan de bestuurstafel gezeten waren de heren Aart in 't Veld, J. M. Bonn, Adriaan Arends, Monti Maduro, Jorge de Castro, Hans Meijer, Jules Nieuw en D. J. de Wit, alsmede de juridisch adviseur van de Vereniging, mr C. W. J. J. Heufke.

De heer Whitfield memoreerde dat de thans tien jaar oude Vereniging van Handelaren een steeds belangrijker plaats in onze samenleving inneemt. Het verslagjaar was er weliswaar niet een van grote economische bloei, zoals dat bij de oprichting van de vereniging het geval was, maar er blijft toch altijd nog veel reden tot dankbaarheid. De Lago ging voort met het uitvoeren van de plannen tot het opvoeren van de efficiency, waardoor opnieuw een groot aantal werknemers, zowel „geïmporteerde" als „lokale" werden afgevoerd. Een lichtpunt is, dat Lago in het jaar 1955 nog weer vijf millioen gulden meer uittrok voor lokale aankopen.

De Vereniging van Handelaren, aldus de heer Whitfield, die wil helpen de welvaart van de gehele bevolking te stimuleren, erkent, dat Aruba geheel en al afhankelijk is van de oliemaatschappij en zij zal daarom alles doen om te helpen de atmosfeer op Aruba gunstig te houden voor Lago.

Met klem is in het verleden door de Vereniging gewaarschuwd voor de gevaren, die Aruba bedreigen, als buitenlandse groeperingen invloed krijgen op de arbeidsverhoudingen op Aruba. Die waarschuwing blijft in steeds toenemende mate van kracht.

Het scheepvaartverkeer gaf het afgelopen jaar geen vergroting van omvang. De KNSM en Grace Line bleven de normale diensten handhaven en gehoopt wordt, dat indien de grote moderne Santaboten volgend jaar gereed komen, ook de Arubaanse havens in hun vaarplan zullen worden opgenomen. Voor het eerst in vijftien jaar kwamen hier weer Duitse schepen onder Duitse vlag en gehoopt wordt ,dat dit scheepvaartverkeer zich verder zal ontwikkelen.

Ten aanzien van de luchtvaart moet geconstateerd worden, dat naast de KLM geen nieuwe maatschappijen konden worden aangetrokken. Met alle lof voor het werk van de KLM blijft het jammer, dat het luchtvaartverkeer op Aruba van beperkte omvang blijft en dat zelfs in het afgelopen jaar de KLM-diensten aanzienlijk in aantal afnamen.

Het Tourisme ontwikkelde zich niet verder en dat is te betreuren, aldus de voorzitter, omdat de Vereniging het tourisme blijft zien als een reële mogelijkheid tot het verbreden van de welvaartsbasis.

Intussen staat thans de in opdracht van de vereniging vervaardigde maquette van het bungalow hotelplan op de grote expositie van E-55 in Rotterdam en zodoende blijft de hoop levendig dat te zijner tijd financiers zullen worden gevonden en dat het plan alsnog verwezenlijkt kan worden.

Aruba kreeg dit jaar vier malen bezoek van het touristenschip de „Tradewind" en het ligt in de verwachting, dat deze reizen het komend touristenseizoen herhaald zullen worden.

In het afgelopen jaar werd besloten een permanent secretariaat te stichten ten kantore van de juridische adviseur mr. Heufke. Voorlopig is dit kantoor dagelijks geopend van 8 tot 12 uur en het blijkt in een behoefte te voorzien. Een gevolg van het bezoek van de Handelsdeskundige Geveke is, dat de vertegenwoordiging van de Nederlandse Jaarbeurs op Aruba gesticht zal worden ten kantore van de Vereniging, terwijl het Handelscommissariaat van Nederland voortaan ook meer aandacht aan Aruba zal gaan besteden.

Het contact met de overheid noemde de heer Whitfield na het onderhoud, dat het bestuur mocht hebben met gedeputeerde O. Henriquez, zeer veelbelovend. Een jarenlang gekoesterde wens is in vervulling gegaan. Van bestuurszijde werd warme belangstelling en een open oog getoond voor de noodzaak van nauwe samenwerking tussen overheid en handel.

Besloten is, dat de Vereniging als stoffelijk bewijs van haar dankbaarheid voor de medewerking van bestuurszijde ondervonden en ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van de Vereniging, aan het eiland een klok ten geschenke zal geven, welke klok geplaatst zal worden op San Nicolas, tegenover het postkantoor.

De heer Aart in 't Veld leest dan het financiëel verslag voor, dat kort en krachtig is.... Uit het verslag blijkt, dat de Vereniging ook financiëel veel krachtiger is geworden. Aan contanten bezit de Vereniging ruim *f* 7.500.-, terwijl er nog ruim tweeduizend gulden invorderbaar is.

De Bestuursverkiezing levert weinig moeilijkheden op. Met uitzondering van de heren De Wit, Wurtz ,Petrona en Meijer, worden allen herkozen, terwijl in de vier openvallende plaatsen bij acclamatie verkozen worden verklaard de heren Gilberto Arends, Jossy Laclé, Arturo Arends en Elogio Wever.

De heer **Whitfield** richt zich dan in het bijzonder tot de heer Meijer die vier jaar lang bestuurslid was en thans afscheid moet nemen, wegens aanstaand vertrek naar het buitenland. Het spijt de heer Whitfield een zo actieve en bekwame man te zien vertrekken. Hij is er echter van overtuigd, dat de heer Meijer overal en in elke functie succes zal hebben. Als herinnering aan de jaren op Aruba, overhandigt de heer Whitfield de scheidende secretaris een zilveren cigarettendoos met inscriptie.

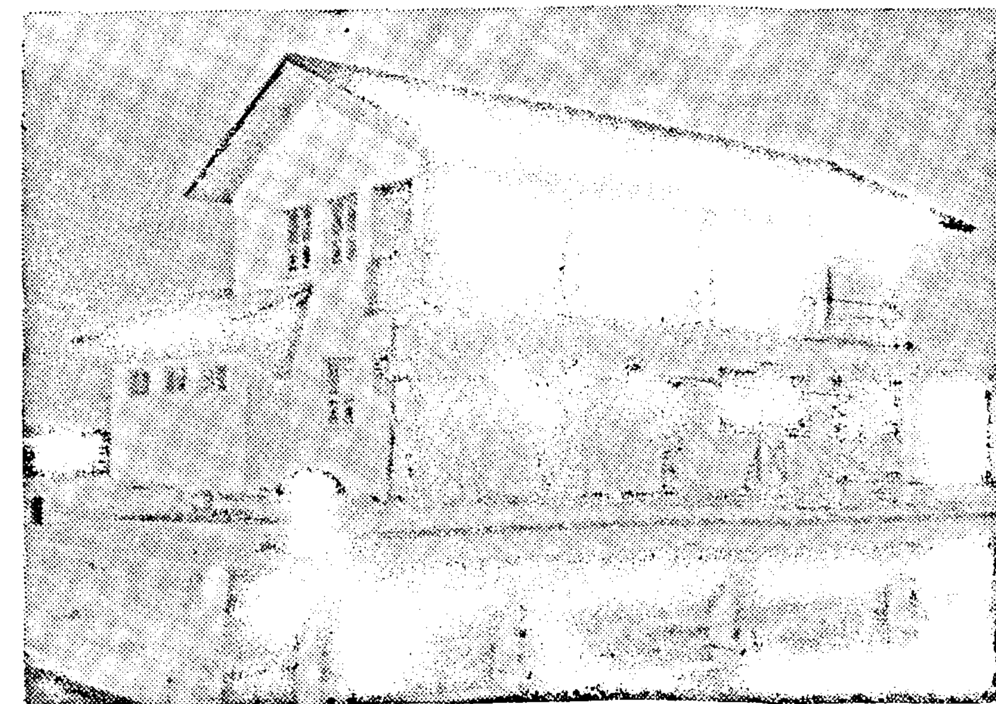
De heer **Meijer** dankt voor de vriendelijke woorden en het fraaie geschenk. Hij noemde het een voorrecht op Aruba, die Verenigde Naties in het klein, te hebben mogen wonen en werken.

De rondvraag leverde niets op, zodat de voorzitter precies één uur na de aanvang, deze vergaderig sloot.

De heer **Meijer** wees tijdens de vergadering nog op het nut van de Caraibische Handels Afdeling. Een bij uitstek deskundig man, de heer Hooper, is Trade Commissioner en de handelaren kunnen zeker profiteren van zijn ervaring en diensten.

Het Bureau voor Econ. Zaken op Aruba treedt op als contact-adres.

Eind 1955 wordt op Aruba een conferentie gehouden van deze Car. Handels-Commissie.

Het nieuwe Arubaanse havenkantoor hoopt men omstreeks half Augustus te kunnen betrekken. Het staat op het havenhoofd van het laatste bassin, bij de sleephelling. De afwerking is in volle gang. Deze foto werd genomen vanuit een loodsboot.

Slingerde

Oranjestad. — Op de hoofdweg slingerde een personenauto van de ene naar de andere zijde. De bestuurder van deze auto had last van duizeligheid door het innemen van teveel alcoholhoudende drank, zodat hij totaal ongeschikt was tot het besturen van zijn auto. Het voertuig is dan ook aan de wacht geplaatst.

Zeelieden onderling

San Nicolaas. — Vanuit het Chesterfield Restaurant werd assistentie verzocht voor vechtende zeelieden. De politie trof er een zeeman aan, die was neergeslagen en een flinke wond boven het linkeroog had opgelopen. Aangezien de man niet lopen of staan kon, werd hij per ambulance naar de Lago dispensary overgebracht en vandaar naar zijn schip.

Kinderen krijgen geschikte lectuur in plaats van comics

Oranjestad. - Wij kregen inzage van een prospectus voor kinderlectuur, de Non-stop Reeks, welke de plaats wil innemen van de z.g. comics. de Non-stop Reeks wordt geïmporteerd door Red's Store te San Nicolas van de bekende uitgeverij M. Stenvert & Zoon.

Niet alleen in Nederland, doch vrijwel in alle landen van West Europa wordt de laatste jaren behoefte gevoeld de strijd aan te binden tegen minderwaardige lectuur, en te komen tot het uitgeven van voor de opgroeiende jeugd geschikte lectuur, die spannend, avontuurlijk, doch tevens paedagogisch verantwoord is.

In samenwerking met buitenlandse uitgevers is er thans een vorm gevonden om lectuur te brengen, die aan deze voorwaarden voldoet en, dank zij deze samenwerking tegen een bijzonder lage prijs. Een korte uiteenzetting van de werkwijze is:

1. Aan bekende auteurs in Nederland, België en andere landen van West Europa, met in de toekomst ook Amerikaanse auteurs, is en wordt gevraagd manuscripten in te leveren die geschikt zijn voor jongens in de leeftijd van 11 tot 16 jaar, onder het motto, "Spannende Avonturen uit alle werelddelen".

2. Voor het keuren van de binnengekomen manuscripten is een lectoraat gevormd. Wat na de schifting overblijft, rouleert vervolgens onder de leden van een gevormd Jeugdlectoraat (Scholieren van 11 - 16 jaar). De manuscripten die dan overblijven, worden besproken met leden van paedagogische instellingen en dan wordt de keuze definitief.

3. Voor Nederland en België zijn bovendien nog twee redacteuren aangesteld die de manuscripten tenslotte beoordelen op taal, stijl, woordkeuze, enz. Voor Nederland is dit de heer Aug. Weiss, Inspecteur bij het L.O. te Rotterdam. De deeltjes bestaan uit 32 pagina's, en het ligt in de bedoeling twee deeltjes per maand te brengen.

In de Bibliotheek is momenteel voor de jeugd ook heel aardige en leerzame lectuur voor handen. Wij noemen o.a. Tricolor, een maandblad voor kinderen, dat door het Venezolaanse Departemento de Educacion wordt uitgegeven. Het bevat in hoofdzaak afbeeldingen met onderschriften van planten, dieren, historische figuren, steden, landen enz. Het leert de kinderen op deze wijze hun eigen land te leren kennen met de fauna en flora, alsmede de geschiedenis.

Verder treft men in de Kinderleeszaal nog aan albums van een Belgische uitgeverij met diverse geschiedenissen uit de Bijbel. Deze albums zijn zo in trek, dat zij twee maal per maand worden uitgeleend. Een bezoek aan de Kinderafdeling van de Bibliotheek is zeer zeker de moeite waard. Des te meer bezoek, des te meer lectuur er zal komen.

Dat de nieuwe Bibliotheek in trek begint te komen, blijkt wel uit het feit, dat vanaf de opening tot op heden zich 97 nieuwe leden hebben laten inschrijven.

Tussen trucks

Oranjestad. — Dit maal een variatie op het gewone verhaal van een auto en een truck; het waren gisteren 2 trucks. De een botste bij Pos Chiquito tegen de ander toen deze linksaf wilde slaan van de hoofdweg naar een zijweg. De schade bedroeg aan beide voertuigen f. 400.—.

Baldadige jeugd

Oranjestad. — De vacantietijd nadert en het lijkt wel of de jeugd zich aan het oefenen is in baldadigheid. Er werd te Oranjestad tot drie maal tue assistentie verzocht, een maal vanuit het Maria Convent, vanuit Mon Plaisir en vanuit de Iceplant.

R.C.A. niet tegen SUBT

Oranjestad. — Door het uitvallen van verschillende spelers van R.C.A., zal deze club Zondagmiddag niet tegen Subt van Curaçao uitkomen. Aruba Jrs. zal thans tegen de Curaçaose club spelen.

Messentrekker voor de rechter

Oranjestad. — De 20-jarige S.A.C., die op 26 Juni j.l. onder invloed van alcoholhoudende drank de vrouw C.M. doodstak en een man ernstig verwondde, stond gisteren terecht voor de rechter in Eerste Aanleg. Het O.M. eiste 8 jaar gevangenisstraf. Uitspraak over 14 dagen.

Tweede Deurwaarder

Oranjestad. — Met ingang van 1 Augustus zal er een tweede deurwaarder worden aangesteld om de heer Modesto Oduber te assisteren. Daar deze tweede man ingewerkt zal moeten worden, is het nog niet zeker dat de heer Modesto Oduber naar Honduras zal kunnen gaan.

Vergadering uitgesteld

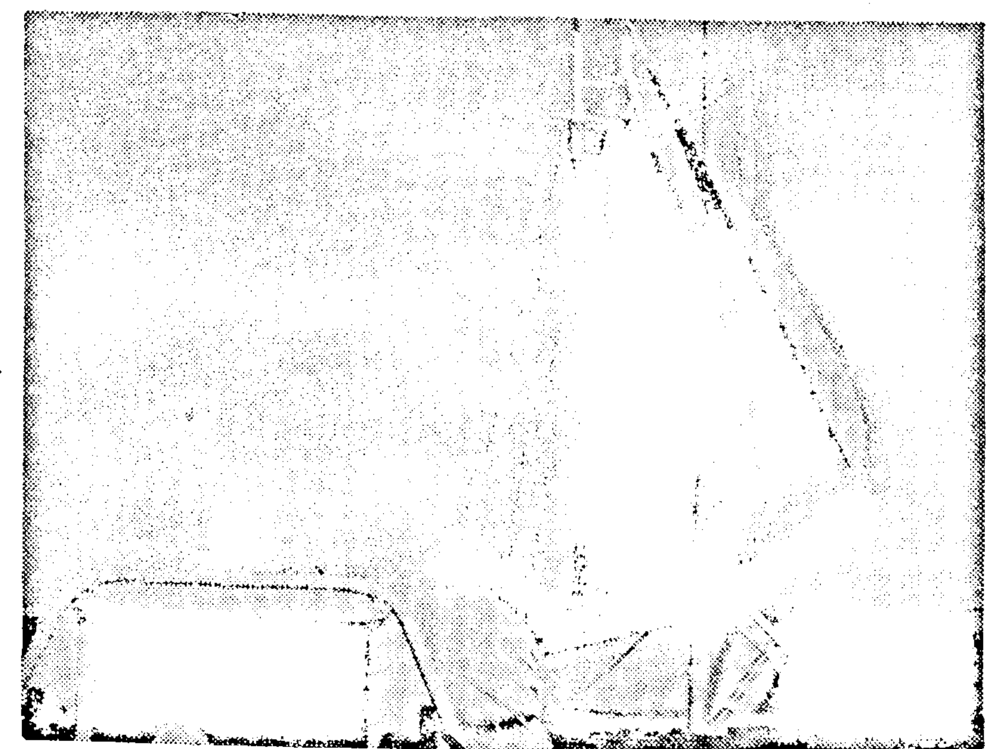
Oranjestad. — Aangezien de vergadering van de A.V.B., Donderdagavond geen doorgang kon vinden wegens het ontbreken van quorum, zal deze thans gehouden worden op Vrijdag 5 Augustus.

Examens hulp-onderwijzer

Oranjestad. — Gisteren deden 8 candidaten examen voor hulp-onderwijzer, die alle slaagden en zelfs met goede cijfers. Als waarnemend hoofd van de Examen Commissie trad op de heer drs H. J. Jansen van het Radulphus College van Curaçao, die de candidaten toesprak. De geslaagden zijn: Lourdes Dolores Booi, Berta Maria Croes, Emelina Jacqueline Deul, Hannele Johanna Arabella Finck de Miranda (beste), Helene Viola Moore, Beulah Philips, Agnes Rosenberg, Christina Imelda Wever. Aan de geslaagden onze hartelijke gelukwensen.

Agente Lufthansa

Oranjestad. — Als agente voor de Lufthansa werd benoemd voor Aruba, de firma E. & G. Martijn (Aruba) Ltd. Of de vliegtuigen van deze maatschappij ook Aruba zullen aandoen, is nog niet bekend.

De Arubaanse Haven- en Loodsdienst staat dag en nacht paraat. Grote en kleine schepen worden op elk uur van de dag of de nacht binnen of buiten geloodst, doch het komt ook dikwijls voor, dat zeilschepen gesleept moeten worden. Bij ruw weer is dit een verre van aangenaam werk en men moet er echte zeebenen voor hebben. Op bovenstaande foto ziet men hoe een Dominicaanse schoener naar buiten wordt gesleept, doch ditmaal geschiedde het onder gunstige weersomstandigheden.

Valencia wint met 4—0 van La Salle

Caracas. - De Spaanse club Valencia heeft La Salle van Venezuela in het internationale voetbaltournooi te Caracas verslagen met 4—0. Valencia nam na twee minuten de leiding met een doelpunt door Vila. Dezelfde speler vergrootte de voorsprong zeven minuten later. Segui nam het derde doelpunt voor zijn rekening na de 51ste minuut. Vijf minuten vóór het einde scoorde dezelfde speler het vierde doelpunt.

Nieuws van de Nederlandse voetbalclubs

Het bestuur van het Nijmeegse N.E.C. heeft grootse plannen voor het as. seizoen. Het wil een zo sterk mogelijk elftal gaan formeren om de Nijmegenaren zo spoedig mogelijk aan de top van het Nederlandse voetbal te brengen. Zo heeft de bekende Go Ahead-speler, G. Koopman, een contract getekend met de Nijmegenaren, terwijl ook de V.V.V.-speler Sijbers de N.E.C.-gelederen zal komen versterken.

Bij schriftelijke stemming voor een lid van het sectiebestuur amateurvoetbal van de K.N.V.B. zijn 923 stemmen uitgebracht, namelijk 360 op H. Alkema, 244 op J. Marrink en 319 op H. A. Verheyen. Er zal een herstemming nodig zijn tussen de heren Alkema en Verheyen. In verband met de uitslag van deze stemming wordt de candidaatstelling voor leden van het bondsbestuur, te kiezen uit de sectie-bestuursleden amateurvoetbal, een week verschoven.

André Roosenburg, de bekende Sneek-speler en oud-internationaal, heeft Zaterdag jl. een contract getekend, waarmede hij zich heeft verbonden om drie jaren uit te komen voor de Helmondse katholieke sportvereniging, die door de fusie tussen Helmondia en Kolping-SDW zal worden opgericht. Enschedese Boys gaat ook al spelers verliezen. Hier zijn het de gebroeders Selderhuis en Groothuis, die naar een andere vereniging wensen over te gaan.

Bij Ajax is het ook al misère. De uiterst bekwame doelman Pieters Graafland, aanvoerder Ge van Dijk, Rinus Michels en Elzer zijn het niet eens met het Bestuur en zullen ook Ajax gaan verlaten. Sparta, de grote Rotterdamse vereniging, heeft al contact opgenomen met de Ajax-doelman.

De Brabantse prestaties

Tijdens de officiële ontvangst van de vier Brabantse kampioenen door het provinciaal bestuur van Noord-Brabant te Den Bosch sprak Prof. Dr J. E. de Quay, commissaris van de Koningin in de provincie Noord-Brabant, o.a.: „Het is wel opvallend, dat na de afgelopen competitie het Brabants voetbal over de gehele linie het hoogst geklasseerd staat. Dit is in bepaald opzicht een lering, niet alleen voor onszelf, doch ook voor de rest van Nederland. Men kan er uit verstaan, dat men in Brabant door saamhorigheid en begeestering meer presteert, dan men elders wel vermoedt."

Lijstje om trots op te zijn

Alle vier de Brabantse kampioenen zijn clubs met een rijk verleden, met een historie, waarvoor de spelers het nog de moeite waard vinden om voor té vechten. Nog heeft de geest de overhand op de materie. Spelers van allerlei oorsprong bij elkaar geplaatst in een willekeurig team hebben niets achter zich staan, geen grootse historie van een oude club. Willem II zag in de woelige dagen van het afgelopen seizoen geen spelers naar andere clubs gaan. In 1904 was Willem II kampioen van Noord-Brabant, 1915 kampioen Zuid 1e klasse Nederlandse Voetbal Bond, 1916 idem en landskampioen, 1917, 1918, 1919, 1930, 1934 kampioen Zuidelijke 1e klasse. In 1935 waren het sombere tijden voor de grote Tilburgse vereniging, degradatie naar de 2e klasse was niet meer te ontkomen. Maar in 1937 promoveerden zij wederom naar de eerste klasse. In 1943 werd wederom het kampioenschap van de afdeling behaald, evenals in 1952, terwijl toen tevens evenals dit jaar het landskampioen behaald werd.

Vaart

Het KLM vliegtuig, dat Donderdag van Amsterdam vertrok, landde gistermiddag 14.10 uur. loc. tijd op Hato.

De finish van de Vierdaagse te Nijmegen. Met zonnebrillen en zonnehoeden kunnen de tippelaars er beter tegen.

Ronde van Frankrijk

Individuele tijdrit voor Belg Blankart

Tours. - Gisteren werd de 21ste etappe van de Tour de France verreden. De renners werden per auto van Poitiers gebracht naar Chatellerault, alwaar de individuele tijdrit aanving naar Tours over 67 km. Vandaag is het de laaaste Tour-dag van Tours naar Parijs over 228 km.

Winnaar van de gisteren gehouden tijdrit was de Belg Brankart in 1 uur 39 min. 51 sec. Tweede werd Fornara (Italië) in 1.40:01; derde Louison Bobet (Frankrijk) in 1.41:43. Bobet behoudt de gele trui. Vierde werd Van Est in 1.43:45, achtste Wagtmans in 1.45:47; 43ste Hinsen in 1.50:37; 47ste Nolten in 1.51:05; 51ste De Groot in 1.51:39; 62ste Van Brenen in 1.53:57.

In het algemeen klassement is eerste Bobet met 123 uur 50.47; 2. Brankart met 123.55:40; 3. Gaul met 124.02:17; 15e Van Est met 124.55:37; 19e Wagtmans met 125.01:03; 21ste Nolten met 125.12:32; 27ste Van Breenen met 125.40:36; 36ste De Groot met 126.15:45 en 41ste Hinsen met 126..27:03.

Nederland, dat gisteren in het dagklassement vierde was, staat in het landenklassement op de vierde plaats.

De rit tegen het uurwerk van Chatellerault naar Tours is geëindigd met een prachtige zege voor de Belg Brankart. De Engelsman Hoar was als eerste vertrokken, doch Ruby, die achter hem vertrok, haalde hem reeds bij de heuvel van Sainte Maure (34 km) in. Ruby reed de gehele afstand in 1 uur 45 min. 32 seconden. Dit bleef lang de snelste tijd, tot Van Est, als 54ste gestart, binnenkwam. Voor hem werd 1 uur 43 min. 45 seconden afgedrukt. Fornara overtrof daarna zijn verrichtingen; hij haalde Rolland en Ockers, die vóór hem waren gestart, in en liet 1 uur 40 min. 1 sec. voor zich afdrukken. Brankart bleek nog sneller te hebben gereden, in weerwil van materiaalpech in de eerste helft van de wedstrijd. Hij noteerde namelijk 1 uur 39 min. 51 sec. en verwierf hiermede de eerste plaats in het etappeklassement. Fornara werd tweede, Louison Bobet derde met 1 uur 41 min. 43 sec.

Het ploegenklassement van de etappe luidt: 1. België; 2. Italië; 3. Frankrijk; 4. Nederland (Van Est, Wagtmans, Hinsen).

Het algemeen ploegenklassement luidt: 1. Frankrijk; 2. Italië; 3. België en 4. Nederland.

Het puntenklassement luidt thans: 1. Ockers (België) met 318 punten; 2. Wagtmans met 386 punten; 3. Van Est met 405 punten.

Officiele Mededelingen VAN DE Curacaose Voetbalbond

WEDSTRIJD UITSLAGEN

Competitie A-klasse

Sithoc 1 — Vesta 1 .... afgelast.
Jong Colombia 1 — Estudiantes 1 .... 4—0.
Sithoc 1 — Estudiantes 1 .... 7—0.
Jong Holland 1 — Jong Curaçao 1 .... 1—1.
S.U.B.T. 1 — Veendam 1 .... 6—1.

Competitie Reserve A-Klasse:

Vesta 2 — Sithoc 2 .... (Vesta niet opgek.)
Jong Holland 2 — Jong Colombia 2 .... 1—3.
Veendam 2 — Vesta 2 .... afgelast.

Competitie B-klasse:

Groep 1:

Canisius Boys 1 — Eleven Brothers .... 1—0.
Athene 1 — S.O.A. 1 .... afgelast.
S.V.V./Scherpenheuvel 1 — Atl. Luis Brion .. 4—1.
Huracan 1 — Deportivo Curaçao 1 .... 1—4.
Barber Country Club 1 — Marine 1 ...... niet doorgegaan.
Marine 1 — S.O.A. 1 .... niet doorgegaan.
Uniao Portuges 1 — Eleven Brothers 1 ...... 3—2.
Saturnus 1 — Barber Country Club 1 .... 4—3.

Groep 2:

Atomic 1 — Centro S. Barber 1 .... 3—1.
Vitesse 1 — P.O.C. 1 .... 0—6.
Victory Boys 1 — Sito 1 .... 1—4.
Caribbean Boys 1 — Atomic 1 .... 6—2.
Asca 1 — Vitesse 1 .... niet doorgegaan.
Centro Dominguito 1 — S.V. Luis Brion 1 .... 3—0.
Asiento 1 — Riverside 1 .... 0—4.

WEDSTRIJD PROGRAMMA

Competitie A-klasse

Zondag 31 Juli 1955 om 6.00 uur n.m.:
Jong Colombia 1 — Sithoc 1 (Stadion)
Zondag 21 Aug. 1955 om 4.00 uur p.m.:
Vesta 1 — Estudiantes 1 (Stadion)
Zondag 28 Aug. 1955 om 4.00 uur p.m.:
Jong Colombia 1 — Vesta 1 (Stadion)

Competitie Reserve A-Klasse:

Zaterdag, 30 Juli 1955 om 4.00 uur n.m.:
Sithoc 2 — Jong Holland 2 (Sithoc-terrein)
Zaterdag, 6 Aug. 1955 om 4.00 uur n.m.:
S.U.B.T. 2 — Estudiantes 2 (Vredenberg)
Vesta 2 — Sithoc 2 (Sithoc-terrein)
Zaterdag 13 Aug. 1955 om 4.00 uur n.m.:
Jong Curaçao 2 — Jong Holland 2 (Stadion)
Jong Colombia 2 — S.U.B.T. 2 (Vredenberg)
Zaterdag 20 Aug. 1955 om 4.00 uur n.m.:
Sithoc 2 — Estudiantes 2 (Sithoc-terrein)
S.U.B.T. 2 — Vesta 2 (Vesta-terrein)

Competitie B-klasse

Groep 1:

Zondag, 31 Juli 1955 om 4.00 uur n.m.:
Marine 1 — Uniao Port. 1 (Mar.-terr. Suff.)
Athene 1 — Canisius Boys 1 (Athene-terr.)
Comb. S.V.V./Scherp. 1 — Eleven Bros. 1 (Scherpenh.)
Zondag 7 Aug. 1955 om 4.00 uur n.m.:
Athene 1 — S.O.A. 1 (Athene-terrein)
Barber Country Cl. 1 — Marine 1 (Mar.-terr.)
Saturnus 1 — Deportivo Curaçao 1 (Scherp.)
Zondag 14 Aug. 1955 om 4.00 uur n.m.:
Canisius Boys 1 — Comb. S.V.V./Scherpenh. (Scherpenh.)
M.S.V. 1 — Eleven Brothers 1 (Marine-terr.)
Zondag 21 Aug. 1955 om 4.00 uur p.m.:
Atl. Luis Brion 1 — S.O.A. 1 (Vredenberg)
Huracan 1 — Uniao Portuges 1 (Scherp.)

Groep 2:

Zondag 31 Juli 1955 om 4.00 uur n.m.:
Riverside 1 — Asca 1 (Asca-terrein)
Sito 1 — S.V. Luis Brion 1 (Sithoc-terrein)
Centro Deportivo Barber 1 — Victory Boys 1 (Barber)
P.O.C. 1 — Atomic 1 (Vesta-terrein)
Zondag 7 Aug. 1955 om 4.00 uur n.m.:
Asca 1 — Vitesse 1 (Asca-terrein)
Atomic 1 — Riverside 1 (Vredenberg)
Zondag 14 Aug. 1955 om 4.00 uur n.m.:
Victory Boys 1 — P.O.C. 1 (Vredenberg)
Sito 1 — Riverside 1 (Sithoc-terrein)
Asiento 1 — Asca 1 (Asca-terrein)
Zondag 21 Aug. 1955 om 4.00 uur p.m.:
Caribbean Boys 1 — Sito 1 (Vesta-terrein)
Centro Dominguito 1 — Atomic 1 (Sithoc-terr.)
om 2.30 uur n.m.:
Vitesse 1 — Victory Boys 1 (Stadion)

INSCHRIJVINGEN:

S.V. ESTUDIANTES: Wilfred Sabina, als gewoon lid.
S.V. S.U.B.T.: M. P. Capella, W. E. Fortin, H. Gummarus, E. Policario, R. la Roche, L. H. Sanchez en D. C. Snijders, als Junior-leden.
S.V. ELEVEN BROTHERS: S. V. Libie, als gewoon lid (ex-lid Jong Curaçao).
S.V. S.V.V./SCHERPENHEUVEL: J. D. Vissers, als gewoon lid.
S.V. VICTORY BOYS: E. Hojer, als gewoon lid.
S.V. ASCA: H. M. Lloyd, als gewoon lid.

BOETES:

De vereniging S.V. VESTA is beboet met ƒ 5,— en twee winstpunten in mindering gebracht op de ranglijst van de Competitie Reserve A-klasse, ingevolge artikel 4 R.C.W., wegens het niet opkomen in de competitiewedstrijd Vesta 2 — Sithoc 2 op 16 Juli 1955.

De vereniging S.V. CANISIUS BOYS is beboet met ƒ 5,— ingevolge artikel ... R.C.W. wegens het niet spelen van de competitiewedstrijd S.V.V./Scherpenheuvel — Canisius Boys op 5 Juni 1955.

SCHORSING:

De speler J. VEERKAMP (Vesta) is voorlopig geschorst wegens wangedrag in de wedstrijd Vesta 1 — Jong Curaçao 1, gespeeld op 15 Juni 1955.

De speler OTMAR EMILE RUMMET (Reemnet) van de S.V. Uniao Portuges is voorlopig geschorst volgens artikel 13 lid D H.R.

ELFTALOPGAVEN:

De verenigingen worden eraan herinnerd, dat ingevolge artikel 8 R.C.W. de elftalopgaven voor de maand Augustus 1955, Woensdag 3 Augustus in het bezit moeten zijn van de Secretaris/Competitieleider.

NIET GERECHTIGDE SPELER:

Aan de competitiewedstrijd Uniao Portuges 1 — Eleven Brothers 1, gespeeld op Zondag 24 Juli 1955, heeft voor de S.V. Uniao Portuges medegespeeld de speler OTMAR EMILE RUMMET (Reemnet). Deze speler is lid van de S.V. Saturnus en heeft al een competitiewedstrijd voor de S.V. Saturnus gespeeld, alhoewel onder de naam O. Reemnet. De vereniging Uniao Portuges verbeurt hierdoor een boete van ƒ 5,—, ingevolge artikel 11, lid 2, R.C.W.

TERUGTREKKING UIT DE COMPETITIE:

Van de S.V. VEENDAM is bericht ontvangen, dat zij haar 2e elftal uit de Competitie Reserve A-klasse terugtrekt.

WEDSTRIJDFORMULIEREN:

Voor de goede orde laten wij artikel 9 R.C.W. hier volgen, opdat de verenigingen strikt de hand aan zullen houden.

Een Vereniging is verplicht op een daarvoor vastgesteld formulier de 1e Secretaris van de C.V.B. mede te delen:

a) Naam der vereniging.
b) het elftal (1e, 2e, etc.);
c) naam van de vereniging tegen welke gespeeld werd met vermelding van het elftal;
d) klasse van de competitie c.q. serie wedstrijden e.d.;
e) terrein, waar de wedstrijd gespeeld werd, uur van aanvang;
f) de uitslag;
g) namen van hen, die oorspronkelijk aan de wedstrijd deelnamen (deze namen moeten in overeenstemming zijn met de ingezonden ledenlijsten), met vermelding van de namen van eventuele invallers;
h) de plaatsen, welke zij in het elftal innamen;
i) de naam van de grensrechter;
j) de naam van de aanvoerder van het elftal;
k) de naam van de scheidsrechter;
l) de aan spelers overkomen ongevallen;
m) de namen en adressen van spelers, die door de scheidsrechter uit het veld gezonden zijn of door hem zijn gewaarschuwd;
n) onregelmatigheden, welke zich hebben voorgedaan vóór, tijdens of na de wedstrijd;
o) op het formulier moet voorkomen de handtekening van de scheidsrechter alsmede die van de aanvoerder.

Het wedstrijdformulier moet in het bezit zijn van de door het Bondsbestuur aangewezen Secretaris, uiterlijk de dag volgende op de wedstrijd, op straffe van een geldboete van ƒ 1,—. Indien het formulier niet in overeenstemming is met de vorenvermelde gegevens, welke afgedrukt zijn op het formulier, of indien de namen en voorletters niet overeenkomen met de door de Vereniging ingezonden ledenlijsten, wordt de vereniging overeenkomstig het desbetreffende bepaalde in het Huishoudelijk Reglement wegens niet juist invullen van formulieren beboet. Art. 32 lid 3 van het Huishoudelijk Reglement is in deze van toepassing.

COMPETITIE JUNIOREN:

De verenigingen, die hun Junioren-ledenlijsten nog niet hebben ingediend, worden beleefd verzocht dit alsnog te doen en genoemde ledenlijsten naar leeftijdsgrenzen in te richten, zoals bekend gemaakt in het O. O. Ook gelieve de verenigingen het Bestuur van de C.V.B. schriftelijk of telefonisch mede te delen, in welke groep(en) zij aan de Competitie Junioren wensen deel te nemen. Telefonische mededelingen kunnen vanaf 2 uur des namiddags, elke dag, aan het C.V.B.-kantoor, telefoon nr 24228 worden doorgegeven.

ATTENTIE SCHEIDSRECHTERS:

De heren Scheidsrechters worden beleefd verzocht, indien een competitiewedstrijd om de een of andere reden geen doorgang vindt, dit aan het Bondsbestuur rechtstreeks oftewel door tussenkomst van de C.B.V.V.S. te melden.

Ook worden de heren Scheidsrechters verzocht om namen van spelers op de wedstrijd-formulieren te vermelden, die van het veld zijn weggezonden wegens wangedrag.

NIEUW BESTUUR:

Van de C.R.K.S.V. JONG HOLLAND is bericht ontvangen, dat haar bestuur als volgt is samengesteld:

Mr L. A. L. Weeber	— Voorzitter
O. A. Palm	— Ondervoorzitter
A. A. Lionarons	— Secretaris
C. de Haak	— Penningmeester
L. Matheeuws	— Commissaris
C. Dorsiel	— „
A. Merkies	— „
S. van der Veen	— „
E. Haard	— „

Het bestuur van de Club SPORT MADEIRENSE is als volgt samengesteld:

Manuel de Olim Perestrelo	— Voorzitter
Jordao de Sousa	— Ondervoorzitter
Joao Malho Rodrigues	— Secretaris
Joao de Gouveia e Freitas	— Penningmeester
Joao Medeiros Mendes	— Commissaris
Manuel Botelho de Medeiros	— „

HET BESTUUR

ERIC DE NOORMAN: De jacht op het zwaard

86 Plotseling richt Eric zich op. „Ik blijf hier niet langer in het onzekere", zegt hij strak „Ik moet weten, wat er gebeurd is. Ik trek er op uit en neem Wolf mee. Wacht hier op mij, tot ik terug ben, Halfra. Zolang ik weg ben, hebt gij het bevel". Zeker, heer koning", antwoordt Halfra voldaan. „Gij hadt geen betere plaatsvervanger kunnen kiezen", „Bah een mooie bevelhebber", mompelt Orm troosteloos de edelman aanschouwend. Als Halfra wil antwoorden, horen zij een vaag gerucht en van de andere kant naderen twee gestalten. „Bij Thor! Dat was een goed gevecht", briest Yark, die moeilijk vooruit komt. „Een goed gevecht noemt hij dat", gromt Thorkell in zijn baard. „En die idioot laat zich als doelwit gebruiken". „Wat?" valt Eric hem in de rede. „Zijt gij gewond, heer Yark? Erg?" „Het heeft niets te betekenen, heer koning" snuift Yark. „Een schram, anders niet. Hoewel ik moet toegeven, dat die prutsers met een boog weten om te gaan". „In ieder geval zijn we veilig, zolang we in het bos blijven", merkt Thorkell op. „Ik heb gemerkt, dat de schurken zich met hun paarden niet tussen de bomen durven wagen".

„Dat kan dan gezellig worden, als we in de steppen komen", mompelt Orm. „Ik heb wel eens horen zeggen, dat daar geen bomen zijn. Maar laten we de moed niet verliezen. Tegen die tijd zijn we waarschijnlijk al doodgevroren". „De stuurman heeft gelijk", valt Rorik hem nors bij. „Wat moeten we beginnen? We hebben twee bogen. De paar pijlen moeten we bewaren om ons te verdedigen, zodat we niet eens een stuk wild kunnen schieten. En wanneer we niet van hoger omkomen, lopen we de kans van koude te bezwijken.

Of die gele duivels laten ons stuk voor stuk in de sneeuw bijten met hun verraderlijke pijlen". „Hoor me dat stuk jonker eens aan", snuift Yark verachtelijk. „Die denkt zeker, dat hij op een vrolijke jachtpartij is". Maar Rorik's woorden hebben niet nagelaten indruk te maken en niemand zegt een woord. Strak kijken de mannen elkaar aan. Doch plotseling verbreekt de Noorman de stilte. „We kunnen niets zonder wapens doen", zegt hij „En zonder kleding houden wij het waarschijnlijk geen twee dagen meer uit. Welnu... We gaan halen wat we nodig hebben...... bij de Nomaden!"